

PHONG-HOÀ

16
trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

TÒA SOẠN: N 2 BOULEVARD HENRI D'ORLÈANS
TRỤ SỞ: N 1 BOULEVARD CARNOT - HÀ NỘI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN XUÂN MẠI

DIRECTEUR
NGUYỄN TƯỜNG - TAM

GIÁ BẢO ĐỒNG ĐƯƠNG NGOẠI QUỐC
1 năm 3000 5000
6 tháng 1,60 2,60
3 tháng 0,90 1,40
ADMINISTRATEUR GÉRANT
PHẠM-HỮU-SINH

7

VIỆC HỌC NGÀY NAY

Hai mươi năm về trước, nhà nước mở trường dạy chữ tây, chỉ cốt luyện một ít người biết đủ chữ để giúp chính phủ trong sự giao thiệp với người nước Nam ta.

Trường thông ngôn là một trường mở sớm nhất ở Đông-dương, mà những ông thông ngôn là những người theo học chữ tây trước nhất.

Từ đó trở về sau, người mình bỏ chữ nho, số nhau ra theo đuổi cái học mới, mỗi ngày một đông. Bỏ nho theo tây — vì học chữ nho không đủ kiếm ăn, mà chữ tây hồi ấy, có thể làm cho người mình đạt được cái hy vọng vẫn ước

mong xưa nay; nhiều tiền và danh giá. Thế cái lòng mong mỏi chánh đáng ấy — và cũng cần người làm — nhà nước bắt đầu mở trường, từ bậc sơ học đến trung học. Rồi ban Cao đẳng là cái tuyệt đích của anh em học sinh, ai cũng ước ao mong đến đó.

Sự học ngày một mở mang, nhưng cũng vẫn là tạo ra những người giúp việc nhà nước.

Đến nay, vì nhiều người quá, chính phủ vừa rất lương, vừa hạn chế số người làm tại các công sở: ông tham, ông phán, mai sau sẽ không phải là cái ước mong của các bạn thanh-niên ta nữa.

Nhưng, .. nếu không vào các công sở

thì đi làm đâu mới được chứ?

Muốn tự mình đứng vững trong cái thời buổi khó khăn này, cần phải có một cái học chắc chắn, thực hành — có thể cho ta một cái nghề để kiếm ăn và gây sự nghiệp.

Chỉ có trường thực-hành kỹ - nghệ, ở Hanoi, Haiphong và trường canh - nông thực-hành ở Tuyên-quang là theo một cái mục đích như thế. Nhưng không mấy người thiết, mà đâu có thiết nữa cũng chỉ đi đến đây là cùng đường.

Còn cái học ở các trường khác, chỉ chú trọng về sách, căn cứ vào nhời giảng của thầy giáo, cái học đó, không làm cho học sinh ta quen biết với sự thực ở đời, và không đủ làm một thứ khi giới có thể đứng lại với sự cạnh tranh kịch liệt.

Chữ nhân là chữ bỏ đi.

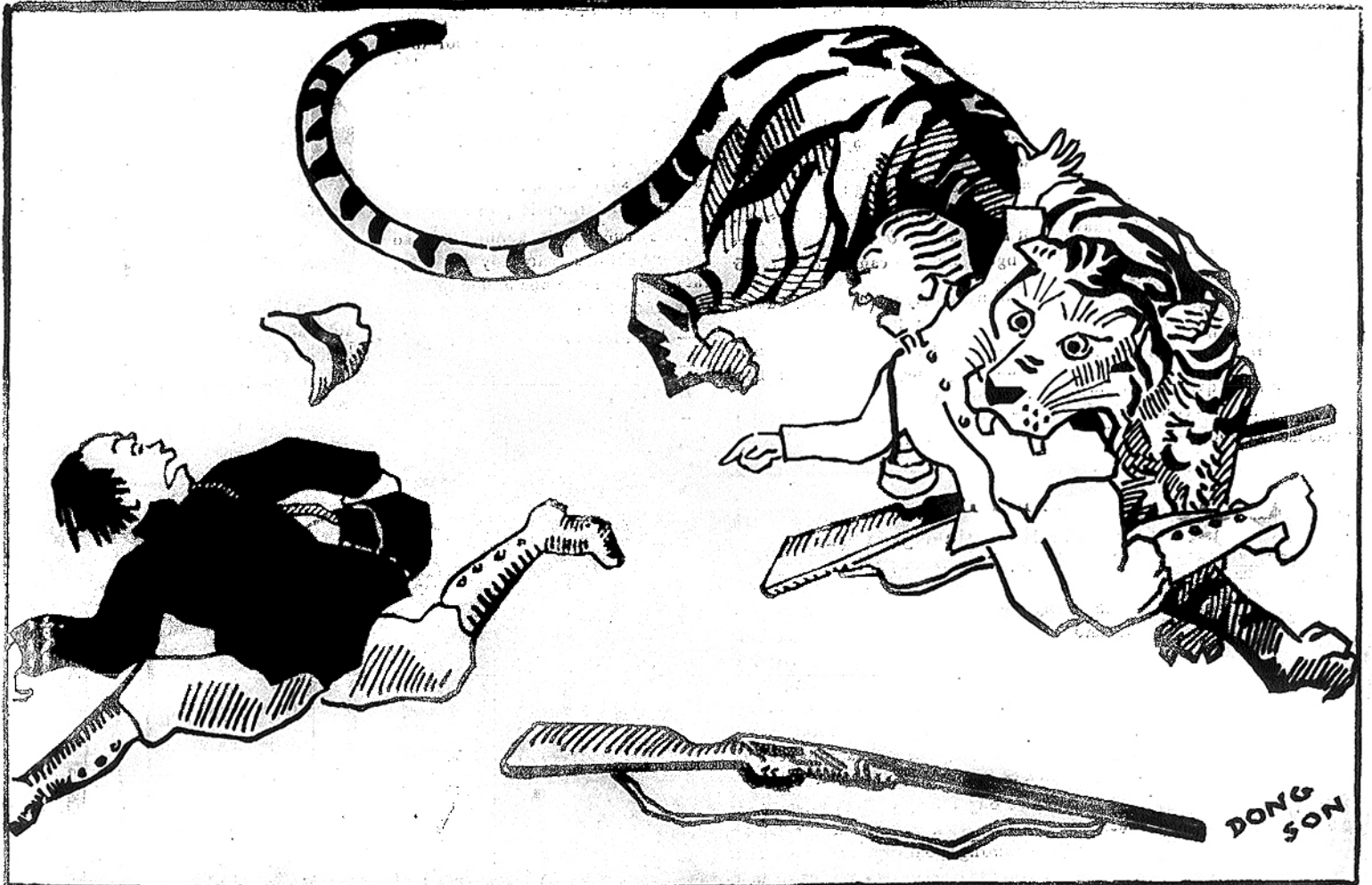
Sự học bây giờ cần phải thay đổi sao cho thích hợp với sự cần dùng mới. Phải làm thế nào cho một người học-sinh, khi ở nhà trường bước ra, không có dở ngỡ vụng về như người lạc lối, mà nếu trong tay họ không có một nghề riêng, thì sự kiếm ăn sẽ khó khăn vô hạn.

Nếu thiếu niên nước ta vẫn hi vọng cái chức ông tham, ông phán, vẫn cho sự nhàn là cái mục đích ở đời thì đến lúc ra cạnh tranh để mưu sống, họ sẽ thất vọng rồi dậm ra chân nân.

Cái thuật doanh-nghiệp bắt buộc ta, lúc này, phải tự luyện để có thể theo được con đường mới, để tránh lại sự cạnh tranh nó sẽ sử dụng ta như sòng triều.

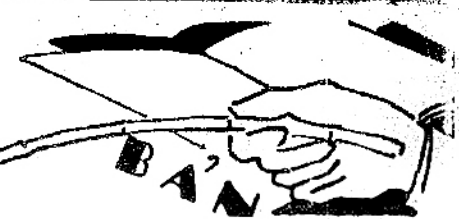
TU-LINH

SỢ SỰ TỪ HƠN SỢ HỒ

—Anh nhớ về báo nhà tôi đừng chờ cơm tôi nhé!

THẾ GIỚI CŨ MỤC TÀI GIẤY

Buổi học thứ nhất
(1) ... - Sau khi xúng xính cái áo lương rộng, vạt dài chằm đất, vào chiều lễ bốn lễ, tôi đã nghiêm nhiên là một người cơ học, một người trong cửa Khổng, sân Trình. Thầy đồ tôi bảo tôi thế, cha mẹ tôi bảo tôi thế, mà tôi cũng hãnh-diện với hai em gái tôi, tự cho rằng tôi là thế.

Tôi sốt soạt cả quần vai chực bấu, vừa may chưa giặt lần nào, chắp nạt tay sau lưng đi đi lại lại ngoài cửa nhà học như cơ ve ngai ngội, đều những điều quan-trọng, khi lời ra sai, cái nhìn vào trong vại nước, tuýt búng cái đầu qua mấy vương nhiều am-giang, trên đỉnh lơ thơ chòm tóc đờng sững, thì tôi không nỡ ra rằng cái đầu ấy là đầu tôi nữa. Mãi lúc tối, nà mồm, thấy nó cũng há mồm, nhả răng cười nó cũng nhả răng cười, tôi mới nhận ra được là bong tôi.

Qua hiên nhà ngang gặp hai em tôi bầy đĩnh, bầy chùa bằng mấy viên gạch cùng mấy chiếc võ diêm: tôi vươn cổ dõng dạc rảo bước, không thèm nhìn tới. Người nhón ai thêm chơi đùa với bọn trẻ con!

Chỉ mười phút sau là tôi hiểu ngay rằng làm người lớn không sung sướng gì, khổ sở, đau đớn lắm. Khổ sở là vì mất tự do; đương thích không làm gì hết, thì phải bắt đi học. Đau đớn là vì chưa nghề ngạo được chữ nào đã bị ngay ba roi mây vào hai móng út.

Ba roi đòn ấy là cái kỷ-niệm thứ nhất của đời Hán học của tôi, khiến tôi không bao giờ quên được cái buổi học võ lòng.

Tôi đang phờn ngực đi bách bộ, ra ràng trĩu tư mặc tưởng thì thấy anh tôi chạy đến ngỡ ngác bảo tôi:

- Mày không lên học à? Thầy đương gắt lắm lên kia kia.

Tôi còn làm bộ chững chạc, thông thả hỏi:

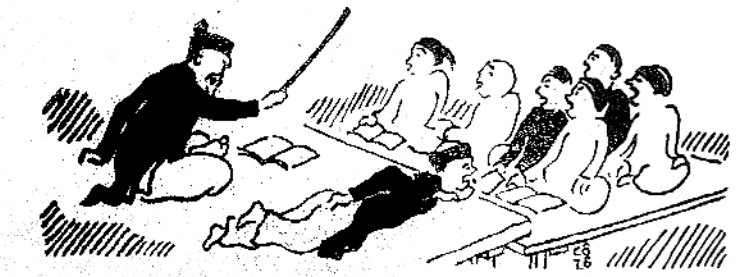
- Thấy gút cái gì?
- Mày lên mà xem!
Tôi lững lững theo anh tôi lên nhà học.

Trên bộ ghế ngựa quang đầu thầy ngồi tựa khuỷu tay vào chiếc gối xếp

(1) Tiếp theo kỳ trước

bên cạnh cái điều ống xe dài và cái trap sơn đen bóng nhóang. Ở phần thấp giải chiếu đậu, đen ngòm những vết mực lốm đốm diêm hoa sơn, bầy anh học trò từ lên 8 cho tới 12 tuổi, đương há hốc mồm, gào từng chữ từng câu thlub thoảng lại gi ngón tay trở vào dòng chữ trong quyển sách giấy bần đóng bìa bởi cây đặt trên ghế ngựa mà hỏi:

- Thưa thầy chữ gì đây ạ?
Thầy ngồi rung đùi, thì thầm ngâm

thơ, mắt ngược nhìn xa nhà túm tím cười, vì có lẽ thầy gặp được câu thơ hay. Hề thầy thấy im tiếng học thì thầy lại cúi xuống vớ cây roi mây mà gõ lên đầu một vài học trò, trò nào không may thì bị.

Anh tôi rón rén lại gần chỗ thầy ngồi, chắp tay kính cẩn thưa rằng:

- Bẩm thầy con đã gọi thăng Linh lên rồi đây ạ!

Thầy cúi xuống, trợn mắt nhìn tôi rồi vừa đập roi xuống giường vừa thét:

- Đi đâu bây giờ mới lên?
Các học trò đứng đọc sách, im tằm tấp, quai cổ lại nhìn. Tôi run lẩy bầy chỉ chực cầm đầu chạy trốn. Thấy như người cơu già, thông thả giần lưng chữ mà gầy rằng:

- Một ngày cau hệ ở buổi sáng, một năm cau hệ ở mùa xuân, một đời người học trò cau hệ ở buổi võ lòng.

Tôi nghe thầy nói ôn tồn, trông thầy đã dẹp cơn thịnh nộ, liền men men lại gần, ngồi xuống phần ở bên chỗ anh tôi. Thầy vẫn ôn tồn bảo c. c học trò:

- Chúng mày vật cổ thăng Linh xuống cho tao.

Mọi người da ran một liếng, tôi đã thấy năm sấp trên phần. Tôi giẫy giụa khóc hét, lạnh người đi. Thực từ bẻ đến bây giờ, tôi chưa biết phải đòn là gì, nên tôi sợ hãi khôn xiết kè.

Tôi chưa kịp kêu van, xin tha, thì ba roi đã vun vút quật rất nhanh vào hai móng út.

Tôi ngồi nhồm đậy vừa đập chân xuống phần vừa kêu cha kêu mẹ. vì lời dao quá. Song thấy thầy giơ roi lên toan vut nữa thì tôi sợ khiếp, nín

bật Thầy liền gõ đứ roi lên cái đầu trọc của tôi mà nói rằng:

- Linh, mày phải biết, tiên học lễ, hậu học văn. Mày có phúc được nhập môn theo đạo-thánh-hiền mà không biết kinh thầy à? Tao đánh cho sáng mắt mày ra, sao mày không lay để tạ ơn?

Tôi tuy chỉ thấy khóc mờ cả mắt vì mấy roi đau quần út, nhưng ngắm cây roi mây nó còn ngo ngoay ở tay thầy thì tôi chịu ngay rằng lời thầy nói là có lý, liền vội vã đứng dậy chắp tay quỳ gối hai lần để tạ ơn và tạ tội. Xong, tôi ngồi xuống phần, i- « kéo nhị ». Thầy liền lại quật lên một tiếng như tiếng sấm, khiến tôi rất minh suốt ngã ngựa:

- Học đi! thiên là giới!

Tôi sợ cuống quýt, không ubin vào sách mà chỉ chú ý tới cây roi mây, cất giọng nhè nhẹ đọc đi đọc lại đến mấy chục lần:

- A... thiên là giới, thiên là giới, a... a...

Thầy lại quát:
- Trò tay vào mặt chữ! Tịch là cho.

Tôi vội vàng theo đầu ngọn roi, trỏ vào chữ thứ hai:

- Tịch là cho, tịch là cho...

Khỉ tôi cả học hết chữ thứ tám thì thầy bắt tôi đọc lại hai câu bốn chữ

Thiên tịch thông minh; giới ch thông sáng!

Thánh phù công dụng; thánh giú công dụng.

Tôi đã toan hỏi thầy công dụng là cái gì, nhưng trông thấy ngọn roi mây mấp máy lại thôi. May sao thầy như đọc thấu ý nghĩ của tôi, khoan tuá giảng nghĩa rằng:

- Giới cho thông sáng, thánh giúp công dụng, nghĩa là máy mới vỡ lòng thì ông giới cho máy sự thông sáng và ông thánh giúp máy sự công dụng để máy có thể hiểu được đạo thánh hiền.

Tôi cũng không hiểu nhưng vẫn không dám hỏi. Thầy lại giảng:

- Hai câu này là hai câu của nguyên cho máy, mà là một đôi câu đối. Khi nào máy học đã khá, thầy sẽ giảng nghĩa cho máy biết chữ nặng đối với nặng, chữ nhẹ đối với chữ nhẹ, hiểu chưa?

Tôi còn hiểu sao được! Nhưng cái đầu roi nó kêu cuc cuc xuống sách, như dậm dọ tôi, khiến tôi ập ùng trong mồm:

- Bẩm thầy con hiểu rồi ạ!
Tôi suốt bầy, tám năm giới, cứ như thế, thầy tôi, cái roi và tôi tuy không ai hiểu ai mà luôn luôn vẫn phải hiểu nhau.

(Còn nữa)

NHỊ LINH

Thiên Hòa Đường (tức Hứa-gia-Ngư y quán) 20 phố hàng Đường Hanoi

Bản đường theo cổ pháp tự chế ra các thứ bào chế, cho đơn bốc thuốc và cao dán hoàn tán, bản đường lại làm đại-lý cho mấy nhà danh y ở các tỉnh thành Thượng-hải, Quảng-dông, Hương-cảng, lại bán cả các thứ sâm, nhung, quế, yến, châu châu, mặt gấu, sạ hương, sừng tê giác, sừng linh dương v.v... giá bèo phải chăng, các ngài chiếu cò lấy lam hoan nghênh.

Trong hiệu có ông Trung y Hứa-gia-ngư xem mạch làm thuốc, chuyên chữa nam nữ lão ấu các chứng nội thương ngoại cảm và đàn bà, thai

tiền: sản hậu, điều kinh, bạch đới với trẻ con các chứng, đậu, sởi, cam, tích, kinh phong v.v... rất là hiệu nghiệm.

Giá tiền mới đi xem mạch 1p00 còn những người lao động đến tận nơi xem mạch không lấy tiền.

THUỐC HO
CULMOGENO
Đ 70
CHAI

HIỆU THUỐC TÂY
VŨ ĐO THIN
25-27-79 Phố Hàng Hồ

VŨ ĐO THIN

RƯỢU ĐỎ
VİN
SUPER TONIQUE
MAU HỒ

..TỪ NHỎ ĐẾN NHỚN..

Ông bóng

Trong bọn đã bà đi lừa người, khôn ngoan nhất là các... ông đồng. Nào ông thần thánh, tất là được ăn của thần thánh, gũ bực tất là được ăn oản, các ông đồng bị t thế lắm. Có ông lại tự nhận là 'hần thánh, để được vừa ăn oản, lại vừa hưởng lễ của khách thập phương, cái lòng tham của các ông chỉ có cái ngu dại của con công, đệ-tử là bằng được.

Cũng may cho các ông, các bà, con gái annam thích làm con công, đệ-tử, thích lên đồng lắm. Họ thích lên đồng vì nhiều lẽ:

Một là để tập thể thao. Đi bộ ra Đ-

son sợ người ta cười, cầm vợt ra sân quần vợt người ta riêu, các cô chỉ còn có cách lên đồng là cha mẹ - nhất là mẹ không cấm mà thiên hạ không ai nói gì.

Nhầy mùa trong một giờ đồng hồ, lại quát tháo rầm rĩ, có khi lại cắt lưỡi baw thớt cỡ, mấy nhà thể thao có tiếng có lẽ cũng không dám vào phá cái kỷ lục đáng sợ ấy!

Hai là để đi-duyệt tính tình. Nghe đàn cho biết âm nhạc, vận áo cho đủ lễ nghi, ấy là học những cái khuôn phép của đạo Khổng, để bảo tồn cái tinh hoa của nền văn hóa nước nhà.

Họ lên đồng, sắm quần châu, áo ngự, là để chấn hưng công nghệ, họ lại nuôi sống được các ông đồng, họ thật là ăn nhân của các ông ấy lại là ăn nhân của nhà thương mại. Nhưng họ lại là cái nợ của chồng con họ, và là cái chướng mắt của khách bàng quan.

Các ông nhà giàu cho vay lãi

Các ông nhà giàu nước ta có mấy cái đức tính đáng khen nhất là họ biết hi sinh đời họ cho đồng tiền.

Họ cho vay lãi nặng, họ muốn cướp ruộng nương của người, song họ vẫn thương người lắm, vẫn yêu người lắm. Họ yêu người cũng như họ yêu họ, họ đã sinh ra đời họ cho đồng tiền họ

cũng phải hi sinh thiên hạ cho đồng tiền lẽ tất nhiên phải thế.

Họ đã là thần giữ cửa, họ lại muốn cho con họ làm thần giữ cửa, nên có nhà giàu kia nghiện thuốc phiện để nuôi nghiệp nhà.

Họ chỉ quên có một điều là nếu họ bỏ tiền vào tù sắt, không khác gì họ bỏ đá vào tù sắt. Cái kết quả cũng vậy, mà bỏ đá vào tù lại khỏi phí công ngồi giữ - cho hay người ngu bao giờ óc vẫn ngu « duy thượng tri dữ hạ ngu bất di», lời thành cũng thánh lắm.

Ô-tô hàng với xe lửa hạng tư

Ngồi ô-tô hàng là một cái tội, đi xe lửa hạng tư cũng là một cái tội, trong hai cái tội ấy, phải chọn lấy một, 1 ẽ cũng rầy cho hành khách.

Đi ô-tô thì chóng hơn đi xe lửa, nhưng nguy hiểm hơn. Một đảng ngồi hàng giờ trên xe, một đảng nhờ một chút là đỡ xe, gãy tay, gãy chân, có khi đến chết. Nhưng may có chết, còn có thể đòi được tiền bồi thường, kể cũng là mát dạ cho người chết. Đi xe lửa, ngộ nhớ có việc gì cần, không thể giục cho lâu chạy nhanh hơn, gần đến nhà, không thể nhảy xuống được. Có nhảy xuống, lại phải phạt, kể cũng mát dạ cho hành khách.

Những lúc giờ mua, thì dẫu đi xe

lửa hay đi ô-tô hàng cũng ướt như chuột lột. Mùa hè, đi lâu thì hẳn là thoát khí để chịu hơn, nhưng mùa rét, ngồi ô-tô có lẽ ấm hơn. Đi ô-tô khỏi phải ngồi chung với lợn, đi xe lửa khỏi phải bị dè bẹp như cá hộp, những ô-tô độ này vắng để đi hơn

Đảng nào cũng vui sướng cả, bành khách muốn đi xe lửa hay đi ô-tô tùy ý. Ông nào không muốn hưởng những cái sung sướng ấy, đi bộ hay đi cang, cũng tùy ý.

Mấy nhà cạo giấy

Các ông cạo giấy chỉ khi to lát lắm. Nghĩa là ai trông thấy các ông ấy ra ngoài thì bọn nha què có việc tìm đến buồng giấy của công sở cũng phải khiếp sợ cái chi khi các ông, van nhát là cách cử chỉ hống hách của các ông. Các ông không phải là ông ký, ông tham mưu, đối với dân què, các ông đều là quan cả, quan kỳ, quan tham... mà cả đến anh loang loang chạy giấy cũng là quan.

Nhưng đối với dân hèn, các ông hống hách bao nhiêu, đối với quan trên, các ông lại nhuần nhuần lễ phép bấy nhiêu. Lúc đó, các ông không phải là quan nữa mà lại hóa ra anh dân què.

TU LY

Kính cáo độc giả

Các bạn đọc báo hoặc đã gửi giấy mua năm hoặc vẫn thường nhận được báo xem mà chưa trả tiền, thì từ nay đến hết năm tây xin kíp gửi tiền về cho nhà báo.

Nếu không nhà báo sẽ nhờ nhà giấy thép đòi, tiền phí tổn các ngài phải chịu.

Những bạn ở xa nhà giấy thép không tiện việc gửi ngân phiếu, thì gửi tem về nhà báo cũng nhận (tem 0p05 trở lên)

PHONG-HÓA

Bán ngang

Đi xa, vốn không phải là ý muốn của dân Việt, đi xa đối với họ là hành-vi của kẻ ngông cuồng, khờ dại.

Họ chỉ muốn ngày ngày có cơm ăn, áo mặc, rồi đến khi có việc làng, có miếng thịt nam sôi, mà cái lòng tưởng vọng cao siêu ấy, cái chí khi lời lạc ấy, cũng bơi cái lũy tre, cái chẽ độ rỗ rhen của chốn hương thôn mà ra.

Muốn được về rong, tất phải ở trong làng. Một cái châu rách rạco dirl khi vào dom còn quý trọng hơn cái sự nghiệp vĩ đại ở nơi xa, « một nắng gĩa làng hơn sáng xô bệp » câu 11 ueng rợc ấỵ chỉ khi làm, mà liêu biểu được cái tinh thần đáng yêu đáng quý của bọn khượng lưu nơi thôn giã. Lối với ông lêng, ở r-ly, làng có ý nghĩa thiêng liêng vol an.. vì thế nên tha chêt dài ở bờ giếng làng còn hơn là ở ngụ u ra ăn ngon mặc ấm, cũng vì thế mà chen chúc chôn chắt nhau trong lũy tre xanh lúi lăm nhỏ, hẹp, lũy nghèo lóm vui, lũy khổ lăm vinh..

Đèn tây phương họ sung sướng vì không bị hương tục bắt buộc, nhưng họ sung sướng có con hệ gì đến 'a, mà ta cần gì phải bắt chước họ. Ta k'ò sẽ khôn nạn nhưng giữ được cái tục lệ trong làng, là ta bao lừn được quốc tụy, quốc hồn rồi; ta phải lấy thế làm mãn nguyện.

Những kẻ bán nên phá lũy tre xanh cho ta được rộng thêm lăm con mắt; những kẻ muốn cho ta ăn ở sung sướng vui ve, những kẻ muốn cho ta tri thức ngày một lằng đều là kẻ thù của ta, ta phải tránh k'ho, xa... tránh xa để kho khư giữ lấy cái thủ lợn, miếng pho câu

TU LY

Xem voi ở trại Bách thú Hano

Thà « Giông nước ngược »

Xoay hòn đất

Có một anh :
 Bềng lười như hải,
 Cờ bạc như tinh,
 Raou trè như quí,
 Trai gái như ranh.
 Mè cứ muốn :
 Làm giàu làm có,
 Nền giá, nền danh.
 Sinh con gái lỏi,
 Đè con trai lảnh.

Nghĩ đến câu :
 S ống ở trên đời,
 Ăn nhau hòn đất.
 Anh hèn,
 Tắt tuổi lỏi la,
 Lặt dà lặt dặt.
 Thầy địa cổ tìm,
 Mồ cha lo cắt.

Có người bá con,
 Mách ông thầy khách,
 Anh liền rước về
 Thầy bèn thử thách.
 An nói dân do.
 Nước cơm hạch sách.

Thời thì :
 Raou nòng đê bèo.
 Của ngon, vật lảnh.
 Món sao đồ nấu.
 Cháo lòng tiết canh,
 Cung lão địa lý.
 Quả ông thân sinh

Ba năm ở xứ Bắc

của A.S. Lemur

1930 dịch Tennis

1931 dịch bán mả

1932 dịch Yo Yu

xoay hòn đất

Ăn no lời kèn,
 Uống say nút ruột.
 Thầy lỏi khen,
 Anh này bạng lỏi.
 Cầm lấm lòng thành,
 Cho ngòi đất « sóp »

Tân hươn lán vượn,
 Nào hò nàu rông.
 Về sau kết phát.
 Hân quá ước mong,
 Tiền nhiều, danh tôn,
 Con đàn, cháu đồng.

Loay xoay ngôi mộ,
 Trà xong công thầy.
 Chừa chan hí vọng,
 Mông mõi đêm ngày.
 Chờ hòn đất phát.
 Dời thời vận hay.

Thế mù :
 Đong đi, xuán lại,
 Thành trọn, ngày qua,
 Vần trợn như rợng,
 Vần sắc như vờ.
 Cờ độc, cờ quã.
 Cầu bắt, cầu bợ...
 Người đời ngu dại,
 Nghĩ mà ngại thương !
 Toàn vẹn thâu sac,
 Hồng nhờ năm xương,
 Dao lên trợn xướng,
 Đặt giọc xoay ngang.
 Đè cầu phủ quí,
 Khéo chuyện hoang đường !

Từ Mỹ

QUANG-MY
 13, Rue de la Soie. — Hanoi
 Téléphons. 70
 Soieries de luxe et tous tissus

Bản hiệu mới về rất nhiều hàng mùa rét:
HÀNG TÀU : cầm nhung Thượng-hải, gấm, vóc, nhiều đủ các mùi.
HÀNG TÂY : nhung, satin lam họa gấm, satin đen nhiều tấy chơn và thêu,
 và đủ rác mắt hàng khác nữa.
 bản hiệu lại có nhiều các kiểu ô can parapluies cannes để các ngài dùng
 rấthợp thời trang.

QUANG - MY
 Hiệu con rồng vàng

DIỆM TÂM... TIỆN NHẬT
 LÀ ĂN BÁNH TÂY THẮNG
 của hiệu

VAN LAN
 220 ARMAND ROUSSEAU 220
 TEL 621
 BÁNH NGON... CỒ HƯƠNG VỊ
 ĐÚNG PHÉP VỆ SINH

BOULANGERIE VAN LAN

BA BƯỚC ĐUA LAI TẬN NHÀ
SÁNG TRƯA CHIỀU

TU CAO ĐẾN THẤP.

Ông Lê công-Đặc với người điên.
 Một người ngu. nếu biết là mình ngu thì đã không ngu. Một người dốt nếu biết mình là dốt thì đã không dốt. Một người điên nếu biết mình điên thì đã không điên... (còn nữa)

Ông Lê-công-Đặc cũng vậy. Lạy Chúa nếu ông biết rõ ông là gàn, là dở thì ông đã không là... Lê-công-Đặc. Nhưng ông vẫn là ông, than ôi!

Bản quán tiếp được thư này của ông Lê-Công-Đặc, gửi đăng giả nhời Phong-hóa về bài Phong-hóa nói đến ông trong số 24. Bản báo vui lòng đăng lên báo để được như ý ông Đặc.

Bài ấy, ông Đặc phải chịu hoàn toàn trách nhiệm.

Pétrus Lê-Công-Đặc Précepteur auteur de manuels scolaires (français) Lecons de Français, d'Anglais, de Latin et de Grec sur place et par correspondance.

Disques et phonos pour l'enseignement de l'Anglais.

Hanoi le 11 Décembre 1932
 Monsieur Nguyễn-Tường - Tam
 Tên tôi là Lê-Công-Đặc, rất lấy làm cảm ơn nếu ngài đăng bộ bài này. Nếu ngài không, thì tôi phải làm phiền lòng ngài, phải cho in thành «sớ» phát cho công chúng xem để tôi thêm giá phẩm tôi và tỏ cái sự nhát gan ngài ra mà bên Paris, người mắt xanh, cao mũi thường gọi là lâcheté.

Ngài đã ở Paris, chắc ngài hiểu rõ lắm, không cần nói nhiều.

Gây nên một việc, được gọi ra tòa, làm quảng cáo đó mạnh hơn ở báo Phong-Hóa và các báo khác.

Lê-Công-Đặc, Le Souffre-Douleur

sớ tàu lên đức chúa Giê-su

Lạy Chúa rất nhân lành vô cùng. Chúa đã thương loài người chúng con quá bội, xin Chúa nhủ lòng đoái thương

riêng đến tên Cứ nhân cách trí Nguyễn tường-Tam đã bị báng con và đã muốn bôi nhọ con trên báo bản. Lạy Chúa, vì lòng thương nhân loại và thương con cách riêng, xin Chúa mở mắt cho hẳn biết công việc con làm từ trước đến nay đều là chính đại, quang minh, hợp theo thánh ý Chúa. Lạy Chúa xin Chúa mở mắt cho hẳn biết rằng con là con cái Chúa, chẳng có thể bao giờ sánh được với «gà ba chân, gấu hai mắt» của một người kia, đã nức tiếng ở đất nước này.

Lạy Chúa, xin Chúa cho đức Chúa thánh thần xuống đây ơn thiêng liêng trong lòng tên Tam ấy, để téo ấy biết

rõ giá phẩm con là con cái trung hiếu Chúa, và không như ai có các thứ súc vật lạ đời kia... Lạy Chúa, đó là mọi sự hẳn đã làm ở danh con, tức là ở danh đức Chúa, xin Chúa chú ý đến mà cho đức chúa thánh thần soi sáng cho tên Tam này được biết đường thật nẻo chính mà noi, và biết con là con qui yêu Chúa.Amen.
 LE-CÔNG-ĐẶC

Sớ tàu lên đức chúa Giê - Su

Lạy chúa, rất nhân lành vô cùng, vô tận, vô cùng kỳ tận, chúa đã thương loài người thái quá, xin chúa rủ lòng thương riêng đến tên Lê-công-Đặc, nổi tiếng là một vật lạ, vô cùng kỳ lạ ở Hà-thành. Lạy chúa, vì lòng thương nhân loại và thương riêng đến tên Đặc, xin chúa mở mắt cho hẳn biết các công việc của bản làm từ trước đến nay đều là tại lòng kiêu bãnh «quá bội» của bản. Chúa đã hạ mình đội lấy bình phẩm trần... cùng chịu chết trên cây thánh giá để cứu chuộc lấy bản khỏi chuộc ma quỷ thế gian sắc thịt, bằng ngày thường sớ đầy bản vào chốn tối tăm là vòng tội lỗi, xin chúa cho «đức chúa thánh thần» lấy ơn thiêng liêng soi sáng mở lòng cho bản, con chiến ghê lở - mau mau biết đường ăn răn cải hối, bỏ các thói tục xấu xa của quân giả bỉnh Phariseu biết yêu đến nhân loại, như chúa đã yêu nhân loại, biết giờ mà phải cho họ tát khi đã bị tát bèn má trái, biết trừ « cái ngồng » cái « rôm » của bản đi, rồi vào nhà tu kín ngậm mõm nín tiếng chuộc lại tội lỗi của bản và ngậm nghĩ đến tình khảm đức của chúa, khẩn cầu cho linh hồn bản chóng được «lên thiên đường»

Giê su na, lạy đức chúa tôi.
 Cầu cho chúng tôi là kẻ có tội.
 Amen. TC - LY

Ông Tường với xã hội annam

Ông Tường đi, vì ông buồn, buồn vì không có ai hiểu ông. Trong báo «Annam mới», ông than phiền cho cái xã hội của người mình: giết nạt, kiêu bãnh cố chấp, thời thì đủ. Nào các ông mới đi tốt nghiệp mà đã giảm bình phẩm văn chương, văn-sĩ vô danh lại hay công kích, nhà báo cứ tưởng mình như con trời...

Đến các bà, ông cũng cho là chỉ hay ngồi lê đôi mách, các cụ ông bảo là gàn...

Ông đi, và ông chỉ yêu cầu người ta quên ông, ông nói ông không đáng được mọi người hoan nghênh.

Về cái đó, thì ông không phải lo đâu, ông Tường à.

TU LY

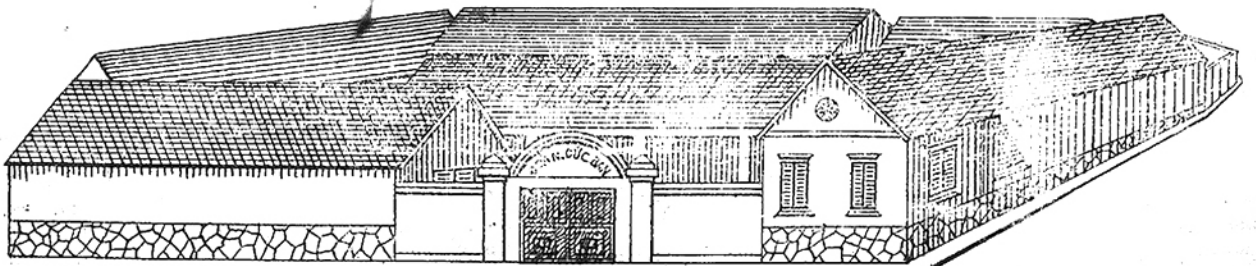
Cô hàng: Ông muốn xem nữa không?
 Ông khách: Thôi... xem thế đủ lắm rồi!

Thứ năm 29-12 tại Cinéma Variétés chiếu phim LF ROI DU CIRA GEJ buổi đặc-biệt từ 2 đến 4 giờ giá Op10 Op15 Op20 Op30.

Cửa hàng bán Nước mắm

32 phố Bờ Sông hàng Nâu (quai clémenceau)

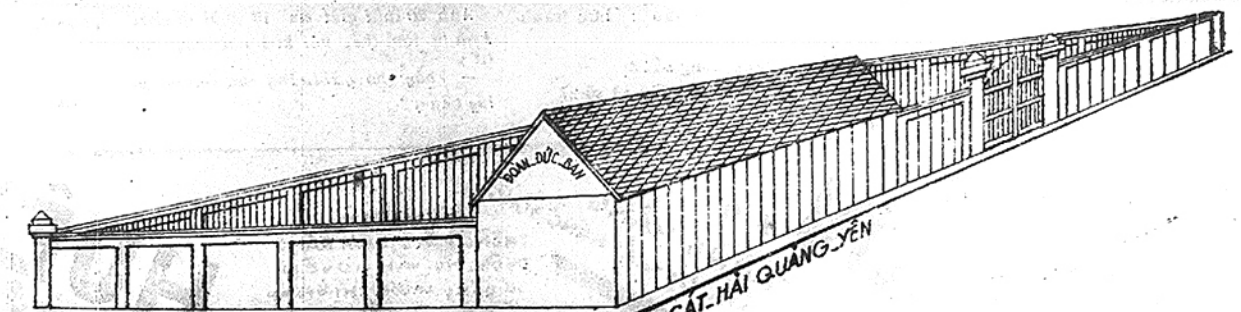
Hanoi

XUỐNG LỌC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BAN TẠI CÁT HẢI QUẢNG YÊN

2 Phố Bến tàu thủy quai marichal Foch,

Haiphong

XUỐNG MƯỐI CÁ CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BAN TẠI CÁT HẢI QUẢNG YÊN

Cửa hàng và xưởng mắm do M. Đoàn Đức Ban quản trị lấy

Tranh dự thi.—Số 8

Mãi xem hội

Tranh dự thi.—Số 9

Hỏi đường

Nhà du-lich— Có phải lối này đi về thôn Bàn không chú?
Chú mán— Thưa ông, tôi không biết tiếng Annam, xin ông hỏi người khác vậy

VUI CƯỜI

CƯỢC THI TRUYỆN «VUI CƯỜI»

Bắt đầu từ số 23 bản báo mở một cuộc «thi cười» Trong mỗi số, sẽ đăng lên độ bốn, năm bài mà bản báo xét ra là hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng Giải nhất một năm báo, giải nhì nửa năm báo đ: thưởng hai bài hay nhất trong bốn kỳ báo ấy.

Mỗi bài không được quá ba mươi giòng.

Xin đề chỗ ở cho rõ ràng, để tiện việc gửi báo b.ếu.

CƯỢC THI TRANH KHÔI HẢI

Mỗi số báo sẽ có đáng vài bức tranh hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng:

Giải nhất một năm báo.

Giải nhì nửa năm báo.

Tranh vẽ chiều giải 18 phân, chiều cao 10 phân, có lời chú thích hay không cũng đượci, miễn là buồn cười.

Mấy lời phân trần

Có nhiều người hoặc bắt trước truyện cũ hoặc dựa theo truyện cũ hay chuyện nước ngoài mà làm bài «vui cười» Trừ một vài truyện đã phổ thông ai cũng còn thì không tài nào mà kiếm soát cho khắp được, Vì lẽ ấy nên những bài nào hợp phong tục Annam mà có vẻ tân kỳ, đặc biệt, thì bản báo cũng cho là chúng cách.

Phong-Hóa

Bài và tranh dự thi

- Ồ Đ V H Yenbay: 5 bài—NQT Hanoi: 1 bài—N Q V Hanoi: 6 bài—ND Hanoi: 4 bài—CTT Hanoi: 3 bài—MV T Hanoi: 4 tranh vè—N V B Hadông: 2 bài—N H B Hanoi: 1 tranh, 6 bài—P Q P Gia-lâm: 1 bài—P C N: 4 bài—L H C Hanoi: 3 bài—N X H Hanoi: 2 bài—Tý-Hồ 9 bài—N S L Hanoi: 1 bài—N P T Hải-dương: 2 tranh, 2 bài—Quần T Lao-kay: 3 bài—N K K nic Haiphong: 1 bài—D B T ciment Haiphong: 1 bài—T H cimeni Haiphong: 1 bài—L V H chinoise Haiduong: 1 bài—P G L Sơn-lây: 6 bài—H T quan-Anh: 4 bài—V T M Phu-tho: 4 bài—T T Hanoi: 2 tranh—B N K Hanoi: 3 bài—D Phương: 1 tranh—T N D Bắc-giang: 3 bài—L N V Sinh-từ: 1 bài—N T K Đáp-câu: 2 tranh—V Q 2me étude: 1 tranh—B B Huế: 1 bài.

Kết quả cuộc thi

- Thi bài «vui cười» Giải nhất một năm báo: bài cải chính của N, D, L, Haiphong (đăng trong số 23) Giải nhì nửa năm báo: bài Bà nói đối của B N K Hanoi (đăng trong số 24) thi tranh khôi hải Giải nhất 1 năm báo : bức tranh số 5 của T V C Hanoi (đăng trong số 25) Giải nhì nửa năm báo : bức tranh số 1 của Trọc (đăng trong số 23) Xê gửi báo biểu bắt đầu từ số 27

của N H B

Tiện thể

Quan tòa— Chiều theo luật tội anh nặng lắm, anh phải 10 năm tội giam.

Bắt đầu từ hôm nay, anh phải vào xà lim

Tội nhân— Quan lớn thư cho một ngày

Quan tòa— Đề mấy làm gì?

Tội nhân— Bỏm con còn một con chó một đàn vịt, mấy cái đồ đạc, quan lớn cho phép con ra nhật nhanh và nhân tiện đón u châu và các cháu vào ở trong này một thể

của N O V

Đã rớt lại hay nói chứ

Mấy ông đang hội họp b án truyện một ông đội khăn đã lẩn, rức đầu khó chịu Ông muốn bỏ khăn ra, bèn dùng giấy khiêm tợn nói:

--Xin thất lễ các ngài cho phép tôi bỏ cái khăn ra.

Nhà chủ vội vàng đáp:

--Được, các ngài cứ việc «đại tiện cho.»

của P C N

Áo gì bền nhất

Bốn anh em ngồi chơi, buồn nói chuyện hão, tí mý hỏi nhau:

—Đố các anh biết cái áo gì bền nhất?

Anh thứ nhất: Áo the ba chú!

—Không.

Anh thứ hai: Áo pardessus laine

—Không.

Anh thứ ba: Áo cao su.

—Cũng không.

Chàng tôi chịu thế thì anh bảo áo gì, bền?

Anh thứ tư: Thế thì các anh ngu lắm «Chữ có cái áo bằng vàng tám là bền nhất thôi.

của Tý Hó

Bắt thê

Anh 20 tuổi giắt em 13 tuổi đi chơi. Anh bị tóm thê, nói khó với thầy phụ-lit:

—Thầy cho gửi thàng em, con về con lấy tiền ạ?

Thàng anh đi được mười lăm phút, thàng em giờ giọng:

— Ô hay ông này mới lạ chứ! tôi mới 13 tuổi mà đã bắt thê à?

Người ngoài can thiệp đến, thầy phụ lit bị thua, tức mà phải thả thàng bé ký ước ra.

của N S L

Tài đoán

Một hôm tôi đang đi ở bờ-hồ, bỗng gặp một bác nhà quê trông có vẻ lâu lỉnh, có lẽ cũng là ông Chánh, hay chủ Lý trong làng, Bác đi thàng đến trước mặt tôi, tôi vừa cười vừa hỏi:

— Bẩm quan tham Lan, đi ra ga lố nào?

— Sao bác biết lên tôi là Lan?

— Bẩm tôi đoán đấy ạ.

— Sao bác biết tôi là quan tham?

— Bẩm, tôi cũng đoán đấy ạ.

Tôi phải nhin cười rồi cung kính đáp lại:

— Thế bây giờ bác cũng chịu khó đoán lấy đường ra ga.

của C T T

Nhờ rãi

Anh Bô đến sở nọ. Thấy tợn giọng những toan nhờ rãi, thì nọ lù lù trên tường 4 chữ «cấm nhờ xuống đất»

Anh chàng liền nghĩ: vậy mình nh vào tường chơi.

của C X H

Phép lịch sự

Giáp và Ất cùng ngồi ăn cơm, Giáp— Mời anh soi trước!

Ất— Vâng, được, mời anh cứ soi.

Một mọc mại, rớt cuộc, Ất soi trước vớ chiếc dùi gà to nhất.

Giáp— Anh thật không biết một chút lịch sự nào, ăn trước mà lại lấy phân to.

Ất— Thế anh ăn trước thì anh lấy chiếc dùi nào?

Giáp— Tôi lấy chiếc bé.

Ất— Ủ thế đấy thôi, tôi sẽ cho anh chiếc bé đấy, anh còn phải nói gì nữa.

HUẾ DÂN... NHÀ TRÔNG RĂNG... 46 HÀNG ĐA GIÁP HẰNG ĐÔNG... CHUYÊN MÔN TRÔNG RĂNG, CHỮA RĂNG ĐƯỜNG NG: VĂN QUYÊN CƠ ĐĂNG CHỮNG CHỈ Ở PHÁP VỆ LẮT LÔNG VIỆC KẾT CẬN THAY VÀ MỒU CHONC

Chuyện Phong Hóa

THẦY MA XƯƠNG THANG GÁC

của Ng.-thế-Lữ

Tối hôm ấy sáng trăng.

Chúng tôi, tất cả có tám người, họp nhau ở nhà anh Đình, một cái nhà gạch hai tầng, ở về gần vùng nhà quê, chung quanh toàn ruộng vườn mênh mông với những ao chuôm đang lấp rờ. Nhà ngoài mặt ra cái đường đá nhỏ, bên kia đường là một rặng cây đầu cần cội, sau vườn đầu có một chiếc nhà lá lúp xúp, vắng vẻ như không bao giờ có người.

Chỗ nào cũng như bỏ hoang, cả đến cái nhà chúng tôi đang họp cũng thế. Anh Đình thì chỉ ở trên gác. Tầng dưới không có ai thuê cả. Nếu chúng tôi không kể lại cái phần với đem mấy cái bàn ghế của anh Đình xuống thì trong nhà không có chỗ nào ngồi. Một cái đèn vech treo trên tường, lại phải thêm hai cây nến nữa mới gần đủ sáng. Lúc ấy đã mười giờ rưỡi, cửa ngoài và cửa sổ hai bên khép, chỉ để ngó cái cửa sổ và cửa trông vào sân trong, sau sân cũng còn một cái buồng nhỏ nữa.

Các bạn tôi thì ngồi, năm ngón ngang ở cái phần kê sát cửa sổ bức vách trong cùng. Chả anh nào buồn ngủ vội.

Thốt nhiên anh Đình nói:

— Này các anh ạ, nhà này có ma đấy. Anh nào muốn ra thì ra một mình. Rồi thì về nhà ngủ, chứ đừng về đây, về thì về nhà ngủ hay đi ngủ.

Anh Tú sợ ma lắm, nhưng lại rất thích nghe chuyện ma, thấy thế liền ngồi lại hỏi: — Có thực không?

— Có, đời nào anh thấy tôi nói dối.

Các anh hỏi Đình:

— Nhà này là của ông chú họ tôi làm để cho thuê đã được hơn mười năm nay. Khi người ở thuê sau cùng dọn đi, thì chủ tôi định chữa lại cái cầu thang với cái bếp dưới này, nên không cho ai ở nữa. Hồi ấy lại đang lấp cái đầm bên cạnh, định còn làm thêm một ít nhà nữa để cho thuê. Bỗng một hôm có một tên ăn trộm phải ăn nhiều lần bị bắt gần đây; không biết nó lừa thế nào vùng được khỏi tay mấy người đội xếp mà chạy chốn. Bọn cảnh sát chia ra các nhà đuổi. Nó chạy vào con đường này, tung thế phải chạy vào nhà này. Lúc ấy cửa cầu thang trông ra đường vẫn mở, mà trên gác thấy không có ai, không ngờ bọn kia trông bắt thấy, họ liền ù cả đến phá cửa gác thình thình. Sau họ phải này những tấm ván bưng ở cầu thang ra lấy một lối sách mới lên được gác. Nhà ngoài không có ai, buồng trong cửa đóng kín. Họ hết sức phá được cái cửa ấy thì thằng ăn cắp đã thấy thái cô bằng một cái giây thừng buộc lên xà nhà.

Từ hôm đó mà đi, những người thợ nề ngủ đêm ở đây thường bị hồn thằng ấy hiện lên nát. Họ cứ thấy một người mặc quần áo nâu, suốt đêm đi đi lại lại ở trên gác rồi lại đến đứng trên đầu họ hàng giờ. Họ nói với chú tôi, chú tôi đến ngủ cũng thấy vậy. Sau phải bỏ đi việc chữa chạy và để không gian nhà trong ít lâu.

Hồi ấy tôi ở trọ ở một nhà trên phố, vừa tốn kém vừa ăn ở không được yên tĩnh. Tôi nghe thấy câu chuyện mới nói với chú tôi cho tôi xuống ở đây thì chú tôi liền ưng. Nhiều người cho tôi là điên cuồng, nhưng tôi không nghe ai hết. Vì

tôi không muốn tin những điều tôi cho là huyền hoặc ấy, mà cho rằng ma quỷ là có thực chẳng nữa thì chúng nó đã làm gì được mình? Tôi nghĩ thế nên cứ đem giường, bàn, hòm, xiềng đến đây cùng ở với thằng Ngó là một đứa rở hơi nhưng được cái chẳng sợ gì cả. Bày giờ nó về quê, tôi chưa mượn được ai thay nó, vì không ai dám ở, tôi lại phải gắng chờ đến lúc nó ở nhà quê ra.

Tối hôm đầu ở đây, kể cũng không phải là một tối êm đềm lắm... tôi khêu to ngọn đèn, nằm đọc sách ở gian nhà

trong trên gác, tôi kéo chân lên tận cổ, vì bây giờ là mùa đông. Quyền sách tôi đọc bây giờ là một thứ sách khoa học lý luận. Phải nói thế để cho các anh biết rằng, tôi có ý tìm những cảm giác có thể phản lại cái lòng hồi hộp của tôi lúc bấy giờ... thì ra chính vì cái chủ ý đó đã làm chứng rằng tôi không được báo như tôi vẫn tưởng. Nhưng tôi quyết rằng không đời nào sợ ma. Tôi lại có cái ước mong của phần nhiều người trong bọn mình là muốn được gặp ma nữa kia... tuy vậy tâm hồn lúc ấy cũng phóng mất như « sợ »... nhìn đồng hồ thấy đã mười hai giờ rưỡi. Ngoài cửa sổ đưa vào một hơi gió đen tối... trang sách của tôi loạt soạt bay như một tàu lá, ngọn đèn trên đầu giường nhấp bập bồng. Mắt tôi vẫn nhìn những hàng chữ in. Nét mặt hết sức giữ vẻ bình tĩnh như không, nhưng trong ngực đập mạnh làm tôi khó thở. Tôi sẽ liếc mắt bên trái. Không thấy gì...

Câu chuyện đang đến lúc quan trọng thì bỗng anh Hết là một người lớn mắng nhất, ngán anh Đình lại hỏi:

— Nhưng này, anh nói nội tại đây chứ?

Anh Đình hơi có ý bức:

— Ở thế anh tưởng tôi bịa ra sao?

— Hừ, nhưng mà...

Chúng tôi mừng anh Hết:

— Chắc à anh không tin, mặc anh, nhưng cứ ngồi yên đây.

Mọi người im phăng phắc chờ anh Đình nói tiếp, Anh Tú đã kéo hai chân lên ngồi xếp võng trên giường, và nằm lấy tay tôi thật chặt. Người nào cũng dần dần co chân lên và ngồi sát lại với nhau.

Anh Đình lại kể luôn:

« Tôi liếc bên trái không thấy gì hết, lại liếc sang bên phải. Cũng không thấy gì. Tôi định đọc nốt trang nữa, hết một mợc rồi thôi. Nhưng chữ in không còn nghĩa gì hết. Bấy giờ tôi mới thấy rờn rợn, mới biết rợn. Tôi không đưa mắt như trước, quay hẳn đầu sang phía cửa,

rồi nhìn bản lên cái bàn nhỏ gần đây: con ma đang đứng ở đầu giường tôi. Phải. Con ma. Con ma đàn ông, hình vóc y như người kẻ cấp mà họ nói chuyện với tôi hứa trước. Nó đứng yên, chỉ có cái đầu là ngán nhìn hai bên, mà ngán nhìn một cách rất chậm chạp. Nó hiện lên ngay trước lối cửa vào, còn cách đầu tôi ba, bốn bước. Ngọn đèn chỉ để tôi trông rõ cái mặt lơ lơ của nó với cái áo nâu cộc. Nửa mình dưới thì dần dần mờ tối, như trong bức ảnh bán thân. Lại một điều là rợn với sợ của tôi lúc ấy đi đâu mất cả.

Tôi thấy thần nhiên lắm. Nói đùa mà chơi, giá phải là ma coo gái, hay là hồ tinh ở Liễu-Trai nữa, tôi sẽ vui lòng ngồi lên nói chuyện cho đỡ buồn. Nhưng trông cái vẻ mặt lơ lơ lơ lơ của bác này thì chả muốn nói chuyện gì hết. Quyền sách tôi vẫn cầm ở tay giờ thì quá mất hồn, nắm lại. Tôi suy một tiếng. Ngán lại, con ma đã tan đầu mất.

Trót đêm hôm ấy tôi ngủ chộp chộp lắm. Vì trên gác từ nhà trong ra nhà ngoài cứ thấy lịch kịch những tiếng khuôn bàn, kéo ghế luồn. Một lần tôi định quát lên một tiếng rất to: « có hề cho người ta ngủ không! Nhưng bỗng khản khản bên tai có tiếng cười ròn rần rần với tiếng rên. Tôi nhìn hơi nghe xem thì ra thằng nhỏ nó cười trong mộng. Sáng hôm sau tôi nói chuyện ấy với thằng Ngó và đi xem xét nhà trong, nhà ngoài chả thấy khác cái gì cả. Nếu cái quái, hoặc ma quỷ chỉ có thế, thì sợ chúng nó làm quái gì!

Tôi còn thấy con ma đêm hôm sau. Rồi lại đêm hôm sau nữa: Rồi mãi thế đến mấy tuần chử nhất. Rồi một đêm kia thấy in. Cái nhà tôi ở đây chỉ khác mọi nhà thường, là duy có một mình tôi dám ở. Cũng có đêm trời âm-u mưa gió, người « khách » ở chung với tôi tỉnh khi không được ôn hòa. Nhưng tôi

không để ý gì. Mà hề tôi không ngủ được vì thấy ma đứng ám tôi hay vì « tiếng dọn nhà » suốt đêm, thì tôi chỉ nói một câu: làm vừa vừa chứ, người ta mai phải dậy sớm làm việc kia mà! Hay quá lắm, bắt chước hóm đầu, suy một tiếng, thế là hết.

Ở với nhau đã tám, chín tháng nay rồi, mà không có điều tiếng gì cả. Lần dần thành ra tôi hiểu được tính bản, mà như hẳn cũng hiểu được tính tôi. Chúng tôi cũng thích yên lặng không muốn ai quấy rối!

Sau câu chuyện, anh Hết là người nói lên trước hết:

— Khéo đấy, câu chuyện anh bịa ra

khéo đấy. Nhưng chỉ có anh với bọn non gan này là tin thôi. Đời thừa nào lại...

Tôi trộm Hết, nói: — Anh, ở đời anh chỉ có hai việc: là phá hoại với hoài nghi thôi.

Hết nhún vai cười: — Với khối bài nữa chứ! Cả anh Đình cũng bật cười với chúng tôi.

Rồi Đình nghiêm sắc mặt lại dặn dò chúng tôi đừng ai lên gác làm gì, chỉ để một mình anh ta ngủ trên ấy thôi, cũng không nên sợ hãi gì và nhất là đừng làm cách tình ghẹo « bản ».

Đoạn anh Đình chào chúng tôi mà về.

Bấy giờ đã hơn hai giờ. Cái bóng trăng xuyên thẳng vào giữa nhà ban này, lúc ấy đã ngừng lại và soi chệch vào một số tường.

Anh Đình toan đóng cửa nhà dưới rồi do cái cửa sách lên gác, nhưng chúng tôi bấu cứ để yên.

Đình lên rồi chúng tôi thì thảo với nhau:

— Thằng cha bạo khiếp.

Rồi tất đèn tắt nền khuyên, nhau đi ngủ.

Tôi đang cố im lặng để chờ giấc thì anh Tường bỗng nói:

— Anh Lịch ạ, tôi không ngủ được.

— Thì thức.

— Ừ, nhưng tôi không muốn nằm đây nghe các anh ngáy đầu.

Tôi nói:

— Thì bịt tai lại. Hay là đi nói chuyện với ma.

Anh Hết nằm trên bàn liền cười phi lên:

— Anh Tường khiếp thực, bây giờ lại dám mê cả ma nữa!

Anh Hết là một người vui vẻ và lỗ mãng. Tường mắng Hết một câu rồi lại ghé vào tai tôi nói:

— Này anh ạ, tôi muốn lên gác.

Hừ, lên gác?

— Phải, tôi muốn lên nằm với anh Đình. Không nhân dịp này để xem cơn lúc nào, tôi muốn thấy ma lắm, mà tôi không tin câu chuyện anh Đình nói:

— Thế nhưng mà...

— Không, anh đừng can tôi.

Nói rồi vùng đứng xuống đất. Tôi chưa kịp giữ lại thì Tường đã chạy ra giữa nhà. Tôi gọi lại thì Tường đáp « anh cứ để mặc tôi ».

Bấy giờ tiếng cười nói được thể nhao nhao lên, người hỏi câu này, người chế câu kia, vì các bạn tôi ai cũng còn đề tâm đến câu chuyện ma, chưa ai ngủ được. Anh Tú thì cứ thờ giải, nằm co, ở một bên tôi và hỏi:

— Góm! lại còn cái gì thế nữa?

— Anh Tường phải lòng ma đấy!

— Góm! anh Hết nói những câu tợn quá.

Một anh nằm ở trên ghế nói: « Bấy giờ mấy giờ rồi còn phá trò? »

Mấy người bạn hỏi tôi sao để cho anh Tường lên. Tôi chưa trả lời thì có người cho là con ma quấy rầy. Anh Hết nói:

— Không phải là ma rầy, anh ấy muốn làm mặt rạn đi xem mà đấy chứ gì. Nhưng làm gì có ma. Các anh

Thầy ma xuống thang gác

(Tiếp theo trang 7)

cứ đi yên, tôi sẽ giả làm ma lên trên cho một mẻ mới được.

Nói rồi trông tay ngồi đây, đứng xuống đất và đi chân không, lần đến bên ghế lấy một cái áo đen mặc vào mình.

Một anh can :

— Này anh Hết! anh Đinh đã bảo đừng làm rầy rà, mà lại còn không nghe

Lúc ấy anh Tường đã leo khỏi cầu gác rồi. Tôi nghe thấy một tiếng quẹt diêm ở nhà ngoài, nên bảo mọi người đừng nói nữa. Anh Hết đang cái cục thì một người bạn ngồi đây, rồi tất cả ngồi dậy theo:

— Này, anh Hết, đã bảo thì mà...

— Thôi, anh Hết, đừng nghịch nữa.

— Bướng quá. Chỉ phá rồi thôi.

Không khéo mà nó bóp lê lưỡi ra mới biết hối. Câu sau cùng là lời anh Duyệt.

Anh Hết nói :

— Năm quan lớn, vàng s, con sẽ biết hối khi nào ma của ngài đến bóp lê lưỡi con.

Nhưng không ai muốn cười, vì câu pha trò không gặp lúc.

lưng chừng mái một lượt: đó là những bước chân chạy mạnh một cách giữ giới ở trên cầu thang. Tôi vội gọi các bạn đến bên cái cửa sách đứng đợi, để đón lấy anh Tường cho khỏi sợ. Vì chắc chỉ anh Tường bị Hết nạt đấy thôi.

Tiếng chân chạy đến giữa cầu thang thì ngừng. Rồi lại rầm rầm chạy xuống.

Rồi từ, cái cửa sách đen tối, một cái bóng người chạy ra như lấy tôi mà gọi không ra hơi. Anh trắng không đủ sáng tới đó. Trong lúc bối rối, tôi chưa rõ ai. Người kia bám chặt hết sức lấy tôi, vừa cố nói, vừa rên : « Mal... mal... toi... thấy ma !... » rồi lặng yên.

— Làm sao không phải tiếng Tường?

— Ai?

— Thế Hết đâu?

— Sao? sao?

— Thập đên lên!

Bằng ấy tiếng nói lên cùng một lúc. Một người bạn thập đên đem lại. Một cây nến soi vào mặt người ấy, thì ra anh Hết.

Anh Hết, mặt cắt không còn một màu mắt mở như chạy ra ngoài. Anh trông chúng tôi và thấy ngơ ngẩn mới định được trí. Nhưng cái tay vịn tôi còn

Cái chõ khác nhau của hainén quân vợt Nam Bắc

của Trần Văn-Dương

Nghĩ bề vừa rồi, nhân về Nam-kỳ chơi, tôi có dịp làm quen với gần hết những cây vợt cũ khò trong Lục-tính. Trờ ra sắc, lại gặp chính mùa quần vợt, biến anh em một câu chuyện về môn vận động này, tưởng cũng là một câu chuyện hợp thời vậy.

Còn nhớ cách đây bốn năm Chim, Giao, Cang, Thoại ra sắc lần thứ nhất, hồi đó anh em quả vợt Bắc-kỳ còn bở ngỡ, thua xau là đáng, chẳng nên ăn hận gì. Năm sau Chim - Giao sang Pháp vắng, bọn Tử, Murad Cang, Thế phầu nhiều là những danh thủ đã có tuổi ngăn trở không nể đàn hồ non xứ Bắc nên mấy cái cúp bạc lại trở về Hanoi.

Dặt lại được hai cái cúp oai danh lưng lẩy, anh em quần vợt ngoài Bắc bước vào một thời kỳ mới. Đánh đơn có: Samarq, Samuel, H. Roumengous. Fong, đánh kép có: Antoni - Andregk. Fong - Liang, Dương - Giao, Fleutôt - Roumengous, Samarq - Gisseyre

Ta có thể tự hào mà nói: mùa quần vợt năm 1931 - 1932 là một mùa gành đua ráo riết, vui vẻ, hùng tráng, oai nghiêm nhất của Bắc-kỳ từ xưa đến nay. Cái lin sòng gành đua nó đã số đầy anh

em được một quãng khá dài trên con đường tiến bộ. Nhiều bạn hâm mộ, khuyến khích trên báo chương một cách quá hăng hái, lại có bạn quá yêu hi vọng cho tôi thắng cả Giao trong cúp Pasquier.

Cuồng vọng thay, lời đoán. Sự thực nó đã làm cho tiêu tán biết bao nhiêu lòng hi vọng viên vọng.

Nghĩ kỹ ra, cầm cây vợt đánh quả bàn cho qua lưới với rơi vào trong sân, thật không có gì là khó. Đến lúc biết « drive » mạnh, kéo « revers » dài, đã tưởng mình là thần thánh, dù sức tranh đấu, không cần luyện thêm. Đó là cái ngộ diễm chung của anh em quần vợt ngoài Bắc, mà đó cũng là cái nguyên nhân chỗ kém của anh em mình. Ta nên nhận kỹ, sửa đổi lại cách chơi, mới mong theo kịp anh em Nam-k được.

Này, ta hãy xem Chim - Giao - Nửa, cách đánh của họ biến hóa vô cùng. Có khi nào các bạn thấy Chim-Giao hay Nửa đứng im một chỗ trả lại ban, để bóng ầu bằng « phôt » của đối phương đầu. Một quả ban họ trả lại mình là một quả độc địa, khó khăn, làm cho mình bối rối, có trả lại được

Chúng tôi can mãi cũng không được, sau phải để Hết lên. Và lại, xin thú thực, trừ có anh Tú thì ai cũng muốn biết câu chuyện ma có thực hay không. Anh Tú thì bó gối ngồi bên tôi phàn nàn. Còn thì không ai nói câu nào cả. Ngoài bao cửa chỉ còn một nét ánh sáng mỏng mảnh. Trên giải đường trắng súa, dưới bóng trăng chạy ngang trước nhà không có một bóng via người nào qua lại. Chúng tôi yên lặng nhìn nhau. Trông cái lũ người ngáy ra trên tấm phản trông đám tối kia có một vẻ kỳ khôi lạ. Chúng tôi đồng lòng có một thứ cảm giác lo lo, ngại ngại.

Tôi vừa nóng ruột, vừa sợ thay cho hai người bạn tôi.

Một lúc lâu, anh Tú ra rắng không nhận được cái bức, hẳn nói :

— Đùa gì, lại đùa tình quái thế? Anh Đinh anh ấy đã bảo con ma ấy ma trên và nó thì nó không để yên cho đâu.

Mọi người lại im thin thít. Bỗng Tú kết lấy tôi một cái má bộp :

— Này nghe!

Quả nhiên trên đầu chúng tôi có những bước chân bắt đầu đi.

Bước chân đi ngày một thêm nặng bịch... bịch... bịch!

Rồi im.

Rồi lại bước liền bịch... bịch... bịch!

— Tiếng chân anh Hết hẳn, nhưng sao bước lạ lưng thế?

Im một lát. Rồi lại bước nữa, lần này bước mạnh và nhanh.

Rồi bỗng rưng rưng như đá đổ &

ran lầy bầy, mà chực nói thì cái nghe thấy tiếng rắng va nhau.

Tôi đỡ vớng lấy bạn tôi rồi gọi:

— Anh Hết, anh Hết, anh Hết! Hết lúc đầu « hừ » một tiếng, mắt mở nhưng không có tinh thần.

— Anh Hết tỉnh chưa?

— Rồi.

— Thế nào thế?

— Thế này.

Anh ta đứng hẳn lên, nhìn lại đằng sau, rồi bảo :

— Nó sắp xuống đấy.

— Ai?

— Con ma!

— Con ma? Có ma thật ư? sao thế?

— Tường đâu?

Hết thưa:

— Để yên... tôi nói... tưởng ở nhà trong... nằm với Đinh... không biết có biết, không. Tôi... ở ngoài đi vào... định đi... vào... há trong... để...

— Thế đi rồi hãy nói.

Hết thở mạnh một cái rồi lác đầu:

— Tôi định vào nhà trong... định gõ:

chân hay kéo tai Tường... nhưng bỗng trông ra cửa sổ nhà ngoài... thì thấy nó

Nói con ma ấy, nó đi lại gần tôi. Tôi lại, nó tiến. Tôi đứng, nó đứng. Rồi nó cứ lừ lừ như quả núi áp lại gần tôi: tôi hoảng lên chạy... thì nó đuổi. Suy nữa nó vớ được tôi. Tôi liền chạy xuống, thì nó cũng làm một chạy xuống theo...

Nó sắp xuống đấy.

Hết ngừng một lát, trông tôi rồi lại nói, mặt anh ta có vẻ đặc biệt từ xưa

đến nay chưa có bao giờ.

— Phải, thế nào nó cũng xuống... cứ nghe xem.

Bấy giờ chúng tôi đứng ngay trước cái cửa sách lên gác. Theo lời anh Đinh thuật, thì chỗ này là chỗ mấy người cảnh sát bậy vác ra để làm lối lều cho tiện. Anh Thành cầm ngọn nến run run, ánh sáng mờ mờ, soi vào sau bầy cái mặt kính đi. Chúng tôi vừa nhìn cái cửa rách tối om vừa lắng tai nghe.

— Đây này... nghe xem.

Đó là tiếng Hết mách.

Từ đầu cái thang gác không trông thấy, hình những bước chân không đang xuống. Xuống một cách rất thông thả, rất chậm chậm mới đứng; mà cũng xuống, càng chậm thêm. Thang gác này đã cũ, nên dưới mỗi bước chân, bụi thang lại « co-ke »... đi tới giữa thang thì thấy con ma ngồi lại. Tôi có cái cảm giác như nó đứng nghĩ ngợi gì thì phải. Đợi đến chừng một phút rất lâu, (Xem trang 14)

TIN THỂ-THAO

biến hóa với ngón vô lê. Vây thời anh em ta lên lưới đi nào, tập vô lê cho riết, se vit cho mạnh, chắc đầu chả có ngày theo kíp Chim, Giao, Nửa và hay hơn lên nữa.

Muốn là được, hãy cùng tôi cố lên, các anh em.

(Cầm trích, đàng).

Ngày chủ nhật, thể thao của Yo-Yo

Đi xem đấu vợt

Mới bây giờ sáng, mắt nhắm, mắt mở, Yo-Yo đã đến sân quần C.S.F. Móc túi, giở các « Phong-Hóa » ra trình thầy kỹ bản vé.

Sau một hồi tranh luận, thầy kỹ dấu điu, mời vào. Có thể chứ! Chả nhẽ bắt làng báo phải bỏ năm các, không nhả!

Vào trong sân, thấy các cụ ra việc làng đã đủ mặt. Kia cụ Shaffer, đầu tóc bạc phơ đang đứng nói chuyện « các thủ. Samuel.

Góc này, tám năm, tùm ba, C.S.A, Thể dục, Chinese tìm chỗ nâng đường sỏi, nói chuyện bằng quơ...

Nhận kỹ, năm nay, mùa quần vợt Bắc-kỳ giữ kỷ lục đông người dự thi. Đành kếp, soàng ra cũng nổi hai chục « kíp » dăng tên.

Nhưng thực ra, Yo-Yo bắt đắ dĩ phải nhắc lại, phần đông thì sẵn, mà phần kịch-liệt thì tuyệt không, hay là ít lắm.

Văng bóng Flentôt, Roumengous, Fong-Liang lấy đầu ra người chơi lại cặp Dương Giáo. Antoni đi saigon, Anderegg lẽ loi chiếc bóng, đánh chịu

ngậm ngùi từ vòng nhì, sau một hồi chống ngấn hăng hái. Chinese, chánh tướng về Tả, để lại một bọn tiểu. anh hùng hầy còn bở ngỡ trên trường ban, nena hai « kíp » đều bị tụi Tennis Club đưa trở lại cả

Gì nhà đá nhau, cuộc Hương-Thanh, sinh-bút phũ du có hai mươi phút đồng hồ. Ở ngoài, họ thì thăm báo nhau: « Hương-Thanh lập cho Bình-Bút si mít đấy! Người ta đánh vô, mình cứ yên trí là thật.

Ngõ nhất có đôi Virgitti - Fisseyre, se vit búa đánh, si mít này lửa, tung hoành

trên sân như hai cái chày cối nâng lên rồi bỏ xuống, đời này sau khi hạ Anh-Trương, Shu-so, Khương, Thân, sẽ là một cái gai cho bọn Dương-Giáo trong kỷ bản kết.

Giải nhất có nhẽ là « kíp » nhà đoàn. Lelan-Rossi đôn-đôn, cần thận như đi bắt rượn lượn, đã làm cho Bình-bút mệt lử mới thắng nổi trong ba sets, sét thứ nhì, Bình đôi bụng, hoa mắt, đưa ban vào lưới hết. Yo - Yo đứng gần đã toan nhấc: « Xin nghỉ đi ăn phở cho lại tinh thần đã ». Cuộc này đấu xong đồng hồ đứng đình điếm: một giờ rưỡi.

Đời Bình - Bút đứng với nhau ấu ý, đánh dẹp vô lê, si mít nhiều có quyền hi vọng đi đến chung kết. Đi qua ba ài hạ luôn sáu tướng, vào với samarq-aumont, gắng lên một chút mới đủ rồ tài lợi hại. Cố lên Bình - Bút!

Quần vợt

tranh giải vô địch Bắc-kỳ đánh đời 1932-1933

Hết ngày chủ nhật 18 Decembre còn lại bốn đời:

Dương-Giáo, Virgitti - Tisseyre, Bình. Bút và Samarq-Saumont.

Đấu thứ hai hội C. S. A và Tennis Club, tài sức ngang nhau, đến chủ nhật 25 Decembre này, cuộc tranh đua chắc hẳn mười phần kịch liệt. Anh em chi em hăm mộ quần vợt nena lại sân quần C. S. F. cho đông đề tán thưởng một cuộc vui hiếm có. Buổi sáng từ 9 giờ. Buổi chiều từ 3 giờ.

P. H. T. T.

Ông Nguyễn-duy Ninh phá kỷ lục

Hôm chủ nhật trước, trên sân quần hội C. S. F., người đến xem Samarq, Samuel, Dương, Saumont vào bao kết cuộc tranh giải quần quần Bắc-kỳ, dần dần đã thấy đông... Ông N-duy-Ninh, một nhà thể thao có tiếng là không chịu được rét, năm nay có lẽ bỏ quên mất áo pardessus ở nhà nên hai tay dút túi quần, thủng thủng từ bên tay phải, qua sân quần, rồi lại từ bên tay trái trở về, lại qua sân quần... như thế đến hai ba bận.

Sau khi đã được cùi kỷ lục về... bơi qua sân quần, ông lại hai tay dút túi, se vai lên, như muốn nhập tịch bọn « Đàng từ quân » của Phong-hóa phá kỷ lục... đi mây về gió. Mà từ lúc vào đến lúc ra, miệng ông lúc nào cũng cười lúm lúm. Ý hẳn ông muốn bắt chước Tây Thi phá kỷ-lục về... nhân mặt.

Thế là trong mười mười lăm phút, ông Ninh đã phá được ba cái kỷ lục. Ấy là không kể năm ngoài, ông đã giật giải quần quần về... độc đi của thể thao.

Ông Ninh mới thực là nhân tài nước Nam!

Ông Tiến thể thao lắm!

Cùng hôm ấy, trong đám người người xem, có một tiên sinh, màu râu nhẵn nhụi, nét mặt hơn hờ như muốn cho mọi người biết mình có tên, có tuổi trong làng thể thao, cho làng thể thao biết báo mình là vô danh. Hỏi ra mới biết là ông Tiến đánh vợt trường Thể dục.

Ông Tiến trông thể thao lắm! Trên sân quần, chỉ có ông là ăn vận bộ quần áo golf, c; lẽ ông muốn tỏ cho người ta biết ông khác người thường.

Mà ông khác người thường thật.

Ông khác người ở chỗ ông vận quần golf, mà ông không biết đánh golf, ông lại khác người ở chỗ ông đánh vợt cũng giỏi bằng ông đánh golf.

Nhưng ông khác người nhất ở chỗ này:

Ông đánh vợt ở thể dục, ông lại biết vì sao samuel bỏ trường thể-dục, mà bây giờ bở samuel đánh quí ban nào, ông cũng vô tay, làm quả chỉ có một mình ông vô tay.

Ông Tiến có bộ óc thể-thao lắm!

cũng đến đưa vào tay họ. Xv là chưa kể đến cái số trường của phần nhiều danh thủ trong Nam: ngón vô lê.

Choi ten-nit mà không biết đánh vô-lê, khác nào mặc áo sa tanh đi « ghết « lò vin », quần áo « golf » số chiếc hia tui.

Trông nó mới lúng túng, ngộ nghĩnh làm sao. Trái lại, biết đánh vô-lê, công việc nhẹ nhàng nhiều mà quả ban lại đi mau gấp mấy, coi nó có vẻ mỹ thuật hùng dũng biết bao.

Ai được xem trận Nửa- Khấn-phi-Hải mới biết vô lê lợi hại chừng nào Cái ngón tui của Khấn đã vang lừng khắp sân quần Viễn-dông.

Ấu Jiroh Satoh một set, làm cho Coebet mấy lần chịu đứng obin ban chạy, Khấu đã lừng danh vì có ngón tui vừa mạnh vừa ác, lúc nào cũng trúng vạch hai bên. Thế mà hôm gặp Nửa bị mấy quả vô lê chéo gió, chạy qua, chạy lại, rút lại bị thua Nửa 6/3. Tuy chàng không được xung sức, nhưng một phần cũng bởi Nửa vô lê quá tài.

Tôi lại có ý nhận xem thi thấy mấy bạn trong Nam vào hạng trung bình chơi vô lê đã khá lắm. Về điếu chơi, cách đánh, anh em quần vợt ngoài Bắc ta phải chịu là đàn em.

Có hết phục tài, mới mong thành tài được Quần vợt là một môn vận động cần phải có thầy hay, bạn giỏi để làm kiểu mẫu. Nếu cứ chơi lố có độc, tư đại, tư mãn, làm sao tiến bộ được.

Tôi sẽ dĩ viết bài này là mong cho các anh em quần vợt Bắc-bà ngày một tiến lên, có một lối chơi mỹ quan, hoàn toàn.

Quần vợt Nam-bắc khác nhau ở chỗ

THUỐC LẠU HỒNG-KHÊ

Là một môn thuốc ngoại khoa gia truyền ngoại trấn năm, lại nhờ được sự kinh nghiệm của chúng tôi trong mười năm nay, đặt phòng riêng truyền môn chữa về bệnh lậu và bệnh giang mai nên phát minh ra được nhiều vị thuốc rất hay chế luyện thêm vào thành một phương thuốc rất hoàn toàn củi uống trong bốn tiếng đồng hồ là kiến hiệu ngay không bắt đi đại giất không vật vã nhức một không hai san dục, đau bả có chữa cũng uống được. Bệnh mới phải ra mủ, ra máu buốt tặc, hoặc bệnh đã lâu chữa không rút độc mỗi khi uống rượu thức đêm, trong người nóng ảy lại thấy có mủ và xem trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rút oọc. Thuốc đã man khỏi lại không công phạt, nên được anh em chi em đồng bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rất oọc. Ông nhậ rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Gii 0p00 một ông, bệnh giang-mai tim-la phát hạch lên soài nó g sốt lở loét quy đầu đau sưng rặt thịt rức rức đầu nổi mề đay, ra mào gà hoa khế, phá lở khắp người cả diên thiêu pháo sắp ngay đóa tinh mạnh chỉ uống một ông thuốc là cải tử hồi sinh trong 24 tiếng đồng hồ không phải kiêng oọc không bốc lên răng uống thuốc đi làm việc như thường không bại sinh dục. Cũng 0p00 một ông Xin mời quá bộ lại hoặc có thư về lập tức có thuốc gửi đến tận nơi mua từ 6 ông trở lên không phải chịu tiền cước.

HỒNG-KHÊ DƯỢC - PHÒNG

81, Route de Huế (cạnh chợ Hôm) Hanoi - Tél. 755

Đại-lý: Bát liên Vinh Bát liên Huế. Số 73 Belgique Haiphong; 12 Rue des Cor-donniers Hải-dương, Châu thành Hưng-yên. N° 43 bd Albert, 1er Dakao Saigou

xa phòng thơm rửa mặt hiệu

MONDIA

CÓ BÁN TẠI

GIU-TRUẬN-LONG

38 BOULEVARD CARREAU

NAM-ĐÌNH-D. RAZ

MOMAMED. 25 PHỐ

KHÁCH MÃI PHỒNG

DAILY ĐỘC QUYỀN LUKE FAT 23 MANG BẠC. MAMOI

là thứ xà phòng rất giá rẻ, không hoàn cầu và cũng sạch hơn và hương thơm nhiều hơn bất cứ xà phòng nào khác

hôn bướm.. ..mơ tiên

của E Khai Hưng

Tranh vẽ của Dông-Son

Lan ở vườn sẵn về qua dãy phòng nhà trai liếc mắt thấy Ngọc ngồi ở ngưỡng cửa buồng tí tay vào mà có ráng nghĩ ngợi. Thoáng thấy Lan, Ngọc tím tím cười, nhưng Lan vờ không biết cứ ráo bước đi thẳng lên chùa trên.

Lan sẽ ấy cửa rón rén bước vào: nhìn trước nhìn sau như người mới phạm một trọng tội mà sợ có kẻ biết sắp tố giặc.

Vào trong chùa ngồi thấy mùi trầm ngào ngào, nghe thấy tiếng tụng kinh địa địa. Lan tươi cười thờ giải, như kẻ ngã xuống sông vừa ngồi lên được mặt nước vậy.

Lan không khiếm đêm tịch tịch bao học những pho bụt không lồ một nét mặt thần nhiên... Trên bức gỗ, sự cụ khước áo bán thân ngồi ngay thẳng như một pho tượng, chỉ hơi mấp máy cặp môi, và động dấy cánh tay gõ mõ.

Lan đứng sững một hồi lâu, mắt nhắm lim dim hai tay chấp ngực... rồi thông thả nhẹ nhàng như cái bóng, mon men lại sau lưng sự cụ, ngồi xếp xuống đất làm đám khấn khứa...

Trưa hôm ấy sự cụ gọi chú Lan báo rằng:

— Thôi, hôm nay chú đừng đi hái chè nữa, ta nhớ mang bình và chè sang tạ sư ông bên chùa Long-vân.

Ngọc tiến lên mà thưa rằng:

— Bạch cụ, cho phép cháu cùng đi với chú Lan sang Long-vân. Cháu nghe nói chùa Long-vân có cái giếng thờ, nước uống mát lắm.

Sự cụ ngần ngại mà rằng:

— Buồng nhiều giặc lắm sợ cháu đi mệt nhọc!

Ngọc cười:

— Bạch cụ, cháu học ở trường Canh nông, cây ruộng còn được nữa là treo giặc đã lấy gì làm khó nhọc.

— Cái đó tùy cháu.

— Khi xuống nhà trai Ngọc vui mừng chạy lại hỏi Lan:

— Chú có bằng lòng để tôi cùng đi không?

Lan cười hòng:

— Càng hay cho tôi, đi đường xa đỡ buồn chứ sao?

Rồi lặng lẽ xếp các thư vào trong chiếc tay nải nân, thắt miệng lại, Ngọc lại sát gần, khiến Lan sẽ né người đứng lui ra. Ngọc nhắc cái tay nải vạt lên vai một cách gọn gàng:

Lan cười nói:

— Ông vác nhện nh!

Ngọc nói đùa:

— Đi làm phu gạo mãi lại chẳng vác nhện!

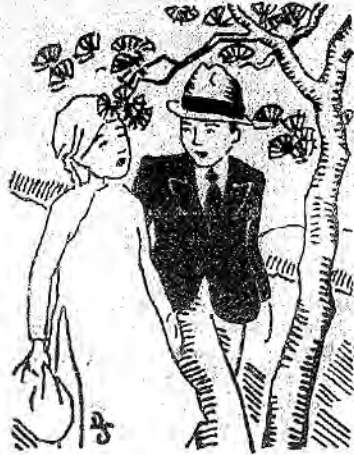
Lan cố giữ nét mặt lạnh đạm, cần môi chau mày, ngoảnh nhìn ra ngoài sân. Nhưng lần nào cũng chỉ giữ được

nghiêm khắc một lúc, rồi thấy Ngọc vui cười nói đùa hồn thì lại quều băng đi mà cũng cười, cũng nói bông đùa với bạn:

— Ông phu gạo này, nghe chừng yếu ớt lắm! Hôm mới đến chùa sách có cái va li còn thờ hồng hộc, leo lên giốc khó khăn nặng nhọc như thế, nữa là lại vác bao gạo.

— Chú nhớ dai nh!

Ngọc nét mặt tươi cười, bởi tưởng lại hôm mới tới chùa, trong lòng lấy làm sung sướng. Chẳng nghĩ thăm:

« Hân không có cảm tình với ta th, sao hân nhớ kỹ càng cái buổi mới gặp nhau như thế? » Hình như Lan cũng đoán được ý nghĩ của bạn nên hai má hồng hồng hơi đỏ, gương ngiu vạt tay nải lên vai đực bạn:

— Thưa ông, ta đi thôi...

Hai người lặng lẽ cùng đi không ai nói năng chi hết.

Ở một ngọn đồi xuống phía bên kia thì phong cảnh khác hẳn, không thấy cảnh đồng lúa còn chân da nữa, mà chỉ nhan nhản những nương khoai, cùng vườn mía. Hai người không bảo nhau mà cùng đứng lại ngắm cảnh, nhất là chỗ ấy lại có bóng mát.

Đi một quãng nữa, bỗng hai người phải dừng lại ở trước một cái suối, dưới có vạch nước chảy róc rách trong veo, trong lòng cát trắng. Bên bờ suối có mấy gốc thông già gió chiều hiu hắt... lá thông khô lác đác rơi xuống suối rồi theo gió nước trong trời đi... Hai người lặng yên... nhìn nhau.

Lan hảo bạn:

— Thôi! nguy rồi! ta đi nhằm đường rồi!

Ngọc ngo ngo hỏi:

— Bây giờ làm thế nào?

— Chỉ có một cách là đi vòng lại, chứ nhảy qua sao được cái suối này.

— Rộng chưa đây một thước thì làm gì mà không nhảy qua được!

Ngọc vừa nói, vừa nhảy sang bờ bên kia, rất là gọn ghẽ, nhẹ nhàng. Lan cười:

— Ông nhảy giỏi nh!

Nói chưa dứt lời thì Ngọc lại đã nhảy sang bờ bên này. Ngọc bảo bạn:

— Chú đưa tay nải cho tôi!

— Đưa làm gì?

— Thì chú cứ đưa đây!

— Thì đây!

Ngọc vạt tay nải lên vai rồi lại nhảy ngoắt sang bên kia, đặt xuống đất đứng nhìn Lan mà cười. Lan ngạc nhiên hỏi:

— Thế còn tôi?

Ngọc cố nhịn cười bảo bạn:

— Hay chú để tôi công sang.

Lau giầy này người:

— Ấy chết, sao lại thế?

Ngọc cứ nghiêm nhiên:

— Được mà! không hề gì mà!

Lan cũng làm ra mặt điềm tĩnh:

— Thôi ông đừng đợi đây nghỉ chân để tôi đi vòng sang đồi kia.

Miệng nói, chân bước. Ngọc vội nhảy sang bên này, giữ lại:

— Tôi nghĩ ra cách này rồi!

— Cách gì?

— Tôi sang bên kia, đưa tay cho chú nắm, rồi lôi chú sang.

Lau ngắm nghĩ một lát rồi tác lược:

— Tôi cũng liều ngã chết thôi!

— Không hề gì đâu, chú đừng sợ!

Ngọc nhảy sang bên kia, đưa tay ra. Lan ngần ngại một lúc mới dám nắm tay. Ngọc nói:

— Chú cứ nắm chặt... nhảy đi...

tôi kéo...

Lan nhắm mắt, nhảy liều. Ngọc kéo mạnh quá thành chú ngã ngửa y vào lòng mình. Lan bên lên vội cúi xuống cầm tay nải đặt lên vai đi liền.

Ngọc cười mồm mỉm, như nói một mình:

— Tay chú xinh quá, nhỏ và mát như tay con gái!

Lan không trả lời, chỉ tay về phía bên trái bảo Ngọc:

— Chưa Long-Vân đây rồi!

Hai người đi quanh co, vòng hai trái đồi nữa thì nửa giờ sau trèo tới chùa. Lan thuộc lối đưa Ngọc đi thẳng vào nhà trai, mời ngồi ở tràng kỷ bày các phẩm vật lên bàn, rồi vội vã xuống nhà tổ. Một lát Lan theo sư ông đi lên. Sư ông đã gặp Ngọc ở Long-Giảng hôm đầu chay, nên vui mừng chào hỏi.

— Nam vô a-di đà phát! qui hoá quá! xa xôi thế mà quan tham cũng chịu khổ sang thăm.

Nói chuyện một lát, sư ông quay lại bảo chú Lan:

— Chú xuống nhà xem cơm nước chú Qui chú ấy sửa soạn ăn được không.

Ngọc vội đỡ lời:

— Thôi! sư ông cho chúng tôi về kêu tối!

— Không được! chú mấy khi quan đến vẫn cảnh bản am, thế nào cũng phải mời quan soi bữa cơm chay.

Ngọc nhìn chú Lan tím tím cười:

— Sư ông cho ăn cơm, chú nghĩ sao?

Lan ngược ngịu, mãi mới ấp úng trả lời:

— Thưa quan, sư ông tôi đã có lòng quý mến giữ quan tại soi cơm thì quan nên nhận lời, giới cũng hãy còn sớm.

Ngọc thấy Lan gọi mình là quan thì không nhịn cười được, khiến sư ông ngo ngo nhìn không hiểu... Rồi sư ông cũng mồm mỉm cười, cho rằng cảnh tây học họ văn trẻ con như thế.

Một lúc lâu chú Qui hưng lên một cái mâm gỗ vuông sơn sơn, trong có hai bát nấu, củi gỗ, chả, nem trông rất long trọng.

Ngọc và sư ông ngồi xuống ghế ngựa sắp sửa cầm đũa thì bỗng trời tối sập lại, gió thổi dữ dội, mây đen kéo đến rất mau, cái sồi bay tứ tung.

Sư ông vội đứng dậy cung bái chú tiểu đóng hết các cửa lại, rồi thắp đèn lên trông nhà trai như ở vào trong cảnh ban đêm vậy.

Bên ngoài gió thổi càng mạnh, rồi mưa đổ xuống như trút nước. Gió mưa sấm sét âm ầm tựa hồ như trời long đất lở, át cả câu chuyện của Ngọc và sư ông. Chú Lan đứng hầu cơm ngắm hai người nói chuyện tưởng tượng như họ nói thăm vôi nhau.

Ăn cơm xong, trời đã nhá nhem tối, mưa vẫn không ngớt. Lúc bấy giờ sư ông ở nhà đi vòng hiên, thân hành cầm lên một cây đèn dầu tấy, và nói với Ngọc rằng :

— Chả mấy khi quan tham lên chơi trời lại đổ mưa xuống để giữ họ, thực là may mắn cho bản tăng quá. Thời xin mời quan đi nghỉ để mai dậy sớm về Long-Giang cho mát.

Rồi quay ra bảo Lan :

Chú Lan làm ơn sang phòng khách bên cạnh giải chiếu và buồng màn để quan tham đi nghỉ.

Lan vâng lời vào buồng sửa soạn, còn Ngọc thì chỉ thờ dài, nhủa trời.

Mãi đến khuya mưa mới tạnh.

Cả chùa đã yên giấc, mà Ngọc và Lau vẫn ngồi thọ thần ở hiên nhà trai buồn rầu nghĩ ngợi.

Đu trời như giọt một lượt nước, trong vắt một màu. Trăng thượng tuần hình như chiếc bánh bèo treo lủng lẳng trên trời. Những nước đọng ở sân phản chiếu ánh mặt trăng trông lấp lánh như những tấm gương lớn.

Thốt nhiên, Ngọc hỏi Lan :

— Chú có buồn không ?

— Thưa ông, không, tôi không buồn chi hết.

— Còn tôi thì tôi buồn lắm, buồn vợ buồn vẫn, như nhớ ai, cũng nhớ vợ nhớ vẫn.

Lan cười :

— Thôi! mời ông đi nghỉ cho quên đi!

Ngọc đứng dậy nhìn quanh mình không có ai, từ nhà trai đến nhà tổ im phắc như tờ. Chàng liền như điên như cuồng nắm lấy tay Lan mà lời.

— Phải đấy, đi ngủ đi, mai dậy sớm chắc hết buồn!

Lan tuy sợ hãi, nhưng cố làm cho ra bình tĩnh, thông thả nói :

— Vâng, mời ông vào buồng an nghỉ. Tôi xin ngủ ở ngoài nhà trai này.

— Vê! đi có hai người, ở nơi xa lạ, nằm cả một giường nói chuyện cho vui, ngủ ở ngoài mới nó tha đi.

— Thưa ông, không tiện, sư ông biết, ngài quả chết!

Lúc ấy hai người tới chỗ bóng trăng, Lan liếc nhìn nét mặt Ngọc thấy dữ tợn lắm, kinh hoàng dụt toan chạy, chẳng may Ngọc nắm chặt quá, vì thế người lúi đi, kẻ lúi lại, ao dài, áo ngắn của Lan đều tuột cúc, trề vạt ra. Ngọc bỗng kêu rú lên một tiếng, buống tay Lan ra: chàng thoáng trông thấy ngực Lan quần vải nâu...

Lan đứng lại, thở, cười gượng :

— Gớm quan trẻ con quá! làm gì mà lời kéo kẻ tu hành này thế?

Ngọc hối hận cố trấn tĩnh cũng vờ làm như không biết gì mà trả lời rằng :

— Chú cũng trẻ con quá! cứ gọi mỗi người ta là quan! nhưng thôi đừng đùa nữa, ta đi ngủ chẳng khuya quá rồi.

— Vâng, xin mời ông đi nghỉ trước tôi xuống qua dưới nhà giặt chú quai một điều.

Miệng nói, chân đi. Lan vù vut xuống sân.

Ngọc ngồi chờ Lan nóng lòng sốt ruột mong ngóng... Vào khoảng 15

phút sau, vẫn không thấy Lan trở lại Ngọc liền cũng xuống sân theo lối Lan đi ban nãy, lang thang tới một cái cổng chống. Nghĩ lẫn lẫn thế nào, chẳng cúi xuống nhìn, thì cái chốt có giây buộc rời ra ngoài, mà cả cái cây tre dùng để chống cũng không đặt vào cọc. Nhìn tới cái cổng ngỡ rào rào thì quả là ai vừa lách đề đi ngoài.

Ngọc không còn ngờ gì nữa : Lan sợ hãi vừa đi trốn. Lúc bấy giờ chàng hối hận vô cùng, nói một mình rằng :

— Đói! cố tìm cho biết hẳn là gái, phỏng có ích lợi gì! đề vậy còn thú chứ thế này thì không biết chừng... Không biết sao mình lúc ấy lại hung tợn đến thế... Thôi mỗi cái ta theo giữ hẳn ở lại, thế với hẳn rằng giữ bí mật cho hẳn rồi mai về Hanoi... cố quên câu chuyện... câu chuyện cảm động... đau đớn...

Bóng trăng đã xế về tây, chiếu ánh

can cùng ông được. Chỉ xin ông buông tha kẻ ta hành này, kẻ tu hành khôn khéo này ra mà thôi!

Ngọc thờ dài :

— Thưa ni-cô! ni-cô không ngại! tôi xin thú thực với ni-cô rằng tôi yêu ni-cô, tôi yêu ngay từ lúc còn trẻ. Ni-cô là trai. Ni-cô là một người thông minh rĩnh ngộ, xinh đẹp như thế thì ai lại không yêu được... mà lại phải tha thứ cho, có lẽ ni-cô cũng đôi lần cảm động.

Ngọc vừa nói vừa nhìn Thi, Thi nước nỡ mà rằng :

— Tôi chỉ còn... có một cái chết... Nếu tôi có thể thổ lộ can trường cho ông biết vì sao tôi phải cải trang, vì sao tôi phải quy y đầu Phật!.. nhưng sự bí mật ấy, thì tôi nhất định sống để dạ, chết mang đi.

— Ni-cô chớ nên nghĩ ngợi... xin Ni-cô nên coi tôi là một người bạn

lờ mờ. Các cây cỏ hãy còn dầm dìa nước mưa ban chiều. Những đóa hoa, trông như đàn rùa không lờn nắng vọng nguyệt. Nhưng Ngọc chẳng nghĩ gì tới phong cảnh, cứ cắm cổ bước mau như một tên ăn trộm sợ có người đuổi.

Đi một quãng dài, Ngọc nhìn đằng trước mặt ngay trên đỉnh một cái đồi thấp thoáng có bóng người in lên da trời. Chàng chắc chắn lắm rồi, cầm đầu chạy một mạch tới ngọn đồi. Quả thật cái bóng kia là Lan. Lan nghe có tiếng người chạy thình thịch sau lưng quai cổ lại gặp Ngọc, thì kêu rú lên một tiếng, rồi ngất người ngã gục xuống gốc cây thông bên đường. Ngọc vội quì xuống nâng dậy mà ngọt ngào nói rằng :

— Lan không sợ, tôi xin viện lòng từ bi của đức Quan-Âm mà thế với Lan rằng tôi không phải là hạng gió giăng mây bọ. Lan tỉnh dậy, tôi nói câu chuyện, rồi mai tôi xin từ biệt Lan, tôi về Hanoi.

Lan mở bừng mắt nhìn, đờm đờm hai giọt lệ, lấp lánh dưới bóng trăng. Ngọc lại nói đùa :

— Thôi, xin ni-cô tha cho!

Lan lúc ấy đã tỉnh hẳn, ngồi dạy lau nước mắt mà rằng :

— Vâng, tôi là gái! tôi biết thế nào cũng chẳng giấu nổi ông nữa. Nhưng còn câu chuyện vì sao tôi phải cải trang, thì tôi chưa thể thổ lộ tâm

thành thực có thể vì ni-cô mà hy-sinh hết mọi sự, cho đến cả hạnh-phúc của tôi... cho đến cả tấm ái-tình của tôi, tấm ái-tình... có lẽ tuyệt vọng của tôi.

— Vâng, nếu ông có lòng quân-tử như thế thì còn gì sung sướng cho tôi hơn nữa! Phải biết hi-sinh thì đời ta mới có nghĩa cao thượng.

— Thưa Ni-cô...

— Thưa ông, xin ông cứ gọi tôi là chú như trước, vì tôi đã thưa cùng ông nhiều lần rằng người đã xuất gia đầu Phật thì chỉ là một kẻ tu-hành, dù là gái là trai cũng vậy. Và nếu ông cứ gọi tôi là Ni-cô như thế sợ khi trở về Long-Giang ông quên mất đi... Ông đã hứa rằng đối với kẻ tu-hành này, ông chỉ là một người bạn từ-bi, thì xin ông giữ lời cho, đừng để xảy ra sự không may cho...

Ngọc nói luôn :

— Cho đời ta.

Thì cháu này, trách rằng :

— Ấy đấy! ông lại cọt nhà rồi đấy, thưa ông bạn từ-bi!

— Thưa Ni-cô, á thưa chú tiểu... xin chú tha thứ cho, tôi sung sướng quá, nên tôi tới lời... Hạnh phúc của tôi!.. nếu mục đích đời người là tìm hạnh phúc thì tôi đã tới mục đích rồi!

— Nhưng đi tới rồi thì nên dừng lại, chớ bước thêm một bước nữa!

— Mà nếu đức Thích-Ca xuất thế để tìm hạnh phúc cho nhân loại và đưa linh hồn chúng sinh tới cõi Nát-bàn, thì tôi cũng xin dừng chân ở gốc cây thông này, chứ chẳng muốn đi đến Nát-bàn làm gì!

Thì đứng phắt dậy, nghiêm trang đíp lại :

— Người quân-tử phải giữ lời hứa, nhất là lời hứa ấy lại là một lời thề! Ngọc cũng đứng dậy. Hai người nhìn nhau. Bóng trăng khuyết rọi đều đặn, là thông thấp thoáng, cổ sơ sắc mặt đối lấp lánh giọt sương. Hai người nhìn nhau...

Giới chân đồi làng mạc ngủ yên... cây cối lờ mờ đen, giọng sông con thấp thoáng giới bóng trăng như một dải lụa trắng, rồi ra sa thà lún với sương mù. Bóng có tiếng gà gáy nửa đêm giới xóm. Thi giật mình lồm bồm nói :

— Nếu gặp nhau hai năm trước

— Vậy, bây giờ muốn quá rồi hay sao?

— Muốn quá rồi! Vì tôi đã thế trước Phật-Tổ, thì đến chết tôi cũng giữ lời thề... Đời còn chảnh tiếc, tiếc gì một sự còn con... nhớ nhen!

— Ái tình mà... chú cho là một sự nhỏ nhen

— Nhỏ nhen, nếu đem ví với lòng bác ái! Vì lòng bác-ái mà Phật-Tổ xa vợ, xa con, xa cha, xa mẹ, lang thang khắp bốn phương giới để tìm phương giải thoát cho nhân loại. Vậy xin ông... cũng ví bác-ái mà xóa bỏ trong lòng những tên chú Lan, cô Thi, như thế thì ông sẽ cứu sống được một nhân mạng, cứu vớt được một linh hồn! Trên đời chỉ có lòng bác-ái là đáng kể.

Ngọc ngậm nghĩ... rồi quả quyết nói rằng :

— Vâng! tôi xin tuân theo những lời vàng ngọc của chú. Vậy bây giờ muốn tránh khỏi sự ngờ vực thì ta trở lại chùa Long-Vân. Tôi xin cam đoan rằng ngoài tôi ra không ai có thể biết rõ được sự bí mật của chú.

Hai người yên lặng cùng trở lại chùa. Đêm khuya trăng lặn, gió đập cành thông, vạn vật chìm đắm vào trong cõi hư vô tịch mịch.

Về tới chùa, Ngọc rón rén vào buồng. Còn Thi thì ngồi tựa án phòng trai, bần khoản xuất đêm không ngủ, ngón ngang trăm mối bên lòng...

(Còn nữa)

KHÁI-HUYỀN

Tân Việt Nam thư xá, 33bis Rue Lamblot Hanoi

Xin giới thiệu :

Quốc văn cụ-thể là quyền sách bản rõ cái nguyên-ủy và các thể-tài nhưng lối văn-thi của ta khi xưa như : ca, từ-khúc, phú-tứ-lục, kinh-nghĩa, văn sách, văn xuôi của ông Bàng Bội-Kỷ, giáo sư trường Cao Đẳng soạn, giá... 0p80

II Võ gia-đình là bộ giáo-đức tiêu huyết Sans Famille của Hector Malot nay mới dịch ra quốc văn lần thứ nhất... giá... 1p00

III Đổng-chu-liệt-quốc... và số II giá mỗi quyển... 1p00

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

TÁOỨC TÒA TRƯNG-TRỊ SAIGON

Bắt người hội-kín ở Tàu và bị bắt
Người này đã làm mối-giới cho các đảng viên hội kín

Tham-vấn-Đức có chân trong hội-kín năm 1930 sang dự kỳ Hội-nghị Quốc-dân-đảng Trung-hoa. Kế đó, Đức lại đi Quảng-Đông và Hương-cảng, để đón tiếp, an táng hoặc dẫn đường cho những đảng-viên hội-kín hay trường học bên-Nga ủy-thác ở đó.

Bởi năm ngoái, Đức xin vào làm tài-xế cho ông F.Đ. cho mắt các nhà chuyên môn.

Bởi tháng Jun năm nay, các nhà chuyên môn khám phá ra một vụ hội kín tại Sài-gòn, bắt được các sổ sách giấy má quan trọng, nhân đây mà biết được Đức là một tay yếu-nhân của hội-kín. Kế đó Đức bị bắt liền.

Đức bị bắt cùng với Nguyễn-hữu-Đôn cũng bị giam tại Khám-lớn Saigon từ bấy giờ nay, phiên tòa Trưng-trị hôm vừa đây mới đem ra xử, nên có trạng sư Trịnh-thanh-Thảo đứng lên lĩnh trách-nhiệm bảo vệ, xin hoãn việc của Đôn đến 15 janvier, còn Đức không chạy thầy kiện, nên tòa cứ xử.

Ra trước tòa Đức công-nhiên nhận tội, song Đức nói rằng khi mình bị bắt, chưa phải là một yếu-nhân đã làm những việc quan trọng của đảng, vì đối với các đảng-viên. Đức còn ít tuổi lắm.

Tòa tuyên án phạt Đức 1 năm tù.

Ngân phiếu, bài vở, thơ từ, xin gửi M. NGUYỄN-TƯƠNG-TAM 25 Bd Henri d'Orléans, Hanoi

TA TÂY

Xưa nay hàng hóa gì của ta làm ứng có phần kém hàng của tây hưng áo pull'over của hiệu C.V. HUNG dệt có phần xuất sắc chẳng kém hàng của tây chút nào.

Cự-Chung

63 Rue de la citadelle Hanoi

Các ngài có bệnh đi mua thuốc nên đến ngay hiệu:

Minhgiang dược phòng Phan-Thiết

Là một tiệm chuyên đủ các thứ thuốc, trị đủ chứng bệnh không cần dước thầy, cứ tìm tới đó kể rõ căn bệnh, bệnh nào sẵn thuốc này. Lại có người chỉ bảo cách dùng rất thành thạo. Thuốc này do các vị danh sư bào chế, rất linh nghiệm đã từng cứu mạng nhiều người hay hơn các môn thuốc ngoại quốc vì chính của người VIỆT-NAM làm riêng cho người Việt-nam, rất hợp thể nhất người Việt-nam và phong-thổ xứ Việt Nam. Bệnh nào cũng trị được, thuốc gì cũng có đủ.

Xin đồng bào mua giùm đưng phụ của quý ta sẵn có

Cũng có trữ bán sỉ bán LẺ đủ thứ NỘI HÓA cũng là vật thường dùng.

Hàng tốt giá rẻ chủ ý thật thà.

LÊ-tất-Giang chủ nhân cần cáo P. S. — ở xa viết thư kể rõ căn bệnh, sẽ có thuốc gửi tới nhà theo cách « lịnh » giao ngân »

Bên tiệm cần dùng nhiều người làm đại bán các thứ thuốc, ngài nào muốn xin viết thư hỏi thể lệ cách làm đại lý.

Quanh vấn đề tiết-kiệm

Việc giảm các viên chức và các Quan-lại

Trong hai tháng nay, Đông-pháp đã nhiều lần trích đảng, hoặc nghị định hoặc tờ thông tư của quan Thống-sứ Bắc-kỳ về việc giảm bớt các viên thừa phát và các viên chức.

Nay lại có tin đồn rằng đầu năm đây, nếu những bản nghị-định trước mà đem thi-hành cho các Quan-Lại thì từ các quan Tổng-đốc cho đến các quan Phủ Huyện, Bắc-kỳ có thể hụt đến 30 ông.

Riêng phần các quan lại thì như vậy, còn đối với các viên chức các công sở thì vừa rồi quan Thống-sứ Pagès cũng có thông tư cho các quan Đốc-ly Hanoi— Hải-phòng các quan Công-sứ các tỉnh, các quan đồn, các ông chánh các sở, nhờ trong một bản rất ngắn, làm một bản thống kê kê danh sách các viên chức đến ngày 31 Décembre 1923 sẽ đứng hay gần đứng 60 tuổi mà xét ra chưa tới 30 năm làm việc. Nếu có cần trong tờ trình kia các quan nên nói rõ hoặc xin hời hưu hay xin giữ các viên chức ấy lại theo điều thứ 6 trong nghị-định ngày 29 Décembre 1913.

Người Tàu không muốn tăng quyền cho Trương

NAM-KINH— Kỳ Tam toàn hội nghị của quốc-dân-đảng Trung-hoa đã họp tại Nam Kinh hôm qua, Trương-giới-Thạch cũng từ Hán-khẩu về họp. Trước hội-nghị, ủy-viên tại Thượng-hải và Quảng-Châu đều phản đối không muốn tăng quyền cho Trương-giới-Thạch.

Tất cả cùng biết rằng hiện nay Trương-giới-Thạch đã có quyền chuyên-chế nhất nước Trung-hoa rồi, nhưng gần đây Trương lại muốn vận động để lên ngôi là chủ-tịch hội-nghị Trung-hoa một lần nữa mà Trương đã nhường cho Lâm-Sâm trong mấy lần.

Trong kỳ Hội-nghị này do viên viện-trưởng viện Giám-sát chủ tọa, đã tuyên-bố nếu Trung-hoa khôi phục việc bang giao với Nga, sẽ gữ được cuộc hòa-bình cho Viễn-đông. Viên chủ-tịch hội-nghị lại hô hào hội-viên trong quốc-dân-đảng nên hợp lực để làm cho tăng gia lực lượng của chính-phủ.

Về việc phục giao với Nga, Tổng-tử-Vân cũng tuyên bố mong cho hai nước hòa hiếu với nhau để gây dựng cuộc hòa bình cho cõi Viễn-đông.

Chợ phiên giúp viện « Bảo Anh » và hội « Quảng-thiện »

Trước là giúp hai Hội sau là cho « Nữ Công » được tiến bộ mong các chị em nên vui lòng tin thành cho cuộc thi « Nữ Công » do « Việt nữ học hội » tổ chức được kết quả mỹ mãn.

Các thẻ lệ xin bồi hay viết thư lại 26 D quai Clémenceau Hanoi.

Cùng các nhà buôn, có đảng Quảng-cáo ở Phong hóa

Cho tiện việc thu tiền, xin tổ cùng các ngài biết rằng: Ông Nguyễn Anh Tuấn chỉ là người đi lấy quảng cáo cho nhà báo thôi— Từ nay biên lai đưa đến, có chữ ký của ông Phạm Hữu-Ninh, các ngài hãy trả tiền.

Sách Chơi Xuân NAM-KY Năm Quý - Dậu (1933)

CINÉMA PALACE

Le meilleur spectacle de Hanoi Du Mercredi 21 au Mardi 27 Décembre 1932 Pathé Journal sonore & Parlant Actualités mondiales reçues en Indochine par avion

Pathé Natan présente un chef d'œuvre du Cinéma Français

Les croix de bois avec Pierre BLANCHARD — Charles VANEL Gabriel Gaurio Le Film national LES CROIX DE BOIS dépasse de loin tout ce qui a été fait jusqu'ici

AUX VARIETES

Cinéma Parlant Ce soir Une charmante opérette Filmée Chacun sa chance C'est un Film Pathé Natan Ai thích phim cảm xia mới lại: Cinéma Carnot - Rue Dieuleffs Hanoi Chứa 10 an phim cảm có giá trị Giá vào xem rất rẻ Hai ngày đổi trở 1 lần

TIẾNG LÙNG KHẮP HOÀN GẦU

CHÈ KIN-THAI NHẬT-PHẨM TAM-HY

CHU V.S. CHE

Nhỏ cảnh sanh nước mua tại: Hanoi Hàng Ngang số nhà 3 Hàiphong Phố Khách số nhà 140

— Cụ đi đâu với vàng thế?
— Ấy chết! Ông để tôi kéo nhờ tàu, để người ta mong đợi thì không tiện?
— Ai mong cụ?
— Tôi chỉ có bữa đi dự tiệc ở hiệu cơm tây Lạc-xuân thôi, ông có biết không?
— Ai bảo tôi là gì hiệu Lạc-xuân, có phải ở số nhà 55 phố hàng Đông mà là hiệu to nhất Hà thành của người Anam mở; số giấy mới 528 chứ gì.

Văn vui ..

TRÈ CON LẤY VỢ

Dự định lấy vợ

Đã hơn tháng nay, cứ mỗi lần bà đi tới sang chơi, lại thấy cùng thây u tới bàn tán, mà nghe đâu như về cái việc ấy vợ cho tôi thì phải. Trời ơi, tôi lấy vợ, lấy vợ để làm gì mới được chứ? Tôi cố nghĩ mãi cũng không hiểu, chỉ biết lấy vợ thì được mặc áo đẹp, được phác đồ, mà có lẽ được cả tiền tiêu nữa thì hải.

Mọi ngày tôi cùng thây cu Tý đánh khăng chơi ngoài sân vẫn nghe tiếng con Tẹo bên hàng xóm nó bắt:

... cây cá có giải,

Con gái có chồng, đàn ông có vợ... thì cũng biết vậy. Nhưng mà đề lúc nhón lên kia, chứ tôi mới có mười bốn tuổi đầu, hãy còn đề chớm thì không biết vợ với con làm gì.

Chiều nay, tôi thấy trong nhà sửa soạn lịch kịch, treo màn màn, giải chiếu mới, y như ngày có đồ vậy. Lại thấy thây u tới thì thăm bàn tán với nhau, ra vẻ bí mật lắm. Có lẽ sửa soạn cưới vợ cho mình chắt. Nghĩ thế rồi đâm ra lo, ngần ngại cả người, thây Tý nó rõ định khăng cũng không buồn giả nhời nữa.

Lúc lên đèn, u tôi gọi tôi vào buồng, ngồi trên cái phản, rồi vừa mà mề mề cốc áo tôi, vừa nói khẽ: « Ngày mai u cưới vợ cho con đây. Con cứ lấy, thây u sẽ cho con nhiều tiền ăn quà. Nhà ta hiếm hoi có một mình con là giai, lấy nó về cho nó đỡ đàn u lúc tuổi già. »

Tôi cứ đỏ cả người, nghe ngáo không biết nói ra sao, dơ dáy nước mắt chỉ muốn khóc.

U tôi lại nói: « Đã chót ăn uống mà tiền trăm, bạc chục, lễ vật sắm sửa đủ cả rồi, con à, nếu con không nghe thì thây con giận đánh chết »

Đêm ấy tôi chần chọc không ngủ được. Vừa lo, vừa nghĩ vẫn vợ, không biết lấy vợ ra làm sao nhỉ?

Ngày cưới

Sáng nay trời lạnh, đang nằm ấm trong chăn thì thây u kéo giấy, rồi chùng mắt bảo:

— Giấy thôi! Con phải sắm sửa quần áo để đi chứ.

Vội vàng nhòm giầy, xuống nhà dưới, thấy người làm tấp nập, kẻ gói bánh người già già, lại có mấy cái quả đựng vải buồng cau, quàng mấy vuông vải lấy đồ đi.

Ăn lót dạ vài bát cơm, rồi đi thay quần áo. U tôi mở rương lấy quần áo, rồi cả bà, con Tẹo bên hàng xóm suôn quanh. Hai đầu tôi mặc một cái áo cộc

bằng lụa nhuộm đỏ, mới nguyên. Cái quần chực bâu cũng chưa giặt lần nào, vừa giầy vừa cứng, hễ đi lại thì... ó cừ oạt. Lại thất một cái thất lưng nhiều đều, thất hai mới mà hây còn giai.

Xong bộ cánh bừa trong, u tôi đưa cho cái áo mù hơi đơ đờ, cái hoa to bằng cái miệng bát. U tôi đẹp quá, Gi tôi bảo đây là gấm tằm, gấm chực bạc một áo đấy. Nhưng sao lại vừa rộng vừa giải thế, lướt thướt quá đầu gối.

— Mặc thế rồi nhón lên tôi vừa chứ. U tôi nói xong lại đưa khăn và giầy mới, giá để năm năm nữa đi và đội bầy còn rộng!

Ăn mặc xong lấy gương ra soi xem có nhón được ít nào không — u tôi lại bắt đi đi, lại lại, sừng sinh mà ngược quá — con Tẹo vỗ tay cười:

— Rõ ra ràng chú rề chưa?

Tự nhiên cũng thây hơi thích thích vui vui — Quái, đầu sao hơi lạnh lạnh: sờ ra đầu mình vẫn trơn, cái chôm được vài sợi tóc, thào nào. Sẵn đĩa đầu lấy một miếng ăn, đồ mới cho điền trại.

Đi đón dâu

Lên nhà trên, đã thấy họ hàng đến đông đủ. Người nào cũng quần áo mới, trông vui tẻ. Mọi ngày gặp nhau đến trăm bận không sao, mà sao hôm nay cứ đòi xem mặt rề mới, làm mình ngược quá toan lần mà không được.

Bây giờ bắt đầu đi— đốt một bánh pháo điện khói xanh tóa ra thơm quá, toan củi xuống nhặt mấy cái pháo si đốt chơi thây thây tôi lườm lườm, nên lại không giãm.

Ra ngoài ngõ, sắp hàng ơi rất từ tốn, thong thả. Sao mà đông người xem thế, phần nhiều toan là trẻ con trạc tuổi tôi cả. Chúng nó cứ chỉ chỉ chỗ chồ, thăm thì với nhau, làm tôi xấu hổ quá, đã đứng lẩn sau lưng u tôi mà cũng không

xong. Lại đến cái thây cu Tý, nó cứ kêu to:

— Mày đi lấy vợ đấy à, gớm, quần áo, đẹp nhỉ!

Mày mà đường không xa mấy, đi một lát đến nơi ngay.

A, ra nhà cụ Bá, thế mà u tôi cứ đầu mồi ừ, mà cũng lạ, sao từ mấy hôm đến giờ, mình cũng không hỏi xem sắp lấy ai. Con gái cụ Bá, hình như là cái cô heo-béo, thỉnh thoảng mình vẫn gặp ở giếng thì phải.

Vào nhà cụ Bá, đã thấy họ hàng đông đủ cả. Rồi hết mồm họ, đến mồm gia bụng ra, cười nói huyền thiên, mà giọng nói cứ thấy lè nhè dần. Tôi thì ngược quá, không sao nuốt đi được: họ cứ xúm quanh nhìn như nhìn con khỉ ở bách-thú Hanoi. Người này: « kia chú rề », người kia « kia chú rề » — mình ức chỉ

muốn khóc mà không giãm khóc.

Đến lúc xin đón rần về, mới lại rắc rối nữa: nhà gái thách chầu một trăm, u tôi bớt đi có hai chục mà họ nhất định không, nhất định không cho đầu ra. Rồi hai nhà sinh ra to tiếng, tôi đã lo. Bớt một, thêm hai, kỳ kèo mãi mới ngã giá đúng tám mươi năm đồng, không bớt một trinh.

Cửa buồng vừa mở, có đầu bước ra, vài ba cô nữa xúm xít chng quanh, có cả cô Sửu, cô Ấy nhìn mình mà cười.

Không nhìn rõ mặt cô đầu, nhưng trông thấy cô vừa to vừa béo, gấp hai mình, kinh hoàng quá. Ra lễ đèn thờ, có đầu cũng lễ bên cạnh mà vẫn không giãm nom.

Họ giải một cái chiếu cạp điều xuống đất, rồi bà bà, cụ bà ngồi trên sạp đề chúng tôi lễ. Cụ bà ngồi vắt vẻo, thỉnh thoảng lại vuốt râu ra rắng đắc ý lắm. Bà Bà nói một thôi dài, nhưng gi mình cũng chẳng hiểu. Song thấy bà đem ra hai cái ví tiền, chắt cũng nhiều xu trong ấy, với một cái gói giấy đỏ. Rồi bà lại nói rất thong thả:

— Đây, giá có ít tiền cho vợ chồng con đề làm vốn đây nhé. Mai sau có ra ở riêng thì lấy đấy mà tậu đất, buôn bán nuôi nhau.

Tôi còn sợ chưa dám cầm, sau thấy u tôi đưa mắt, mới cúi mà nhận lấy. Ấi chà! sao mà nặng thế, hẳn là được nhiều tiền, mình tha hồ mà ầu quà.

Trở về

Đùng trua, ở nhà gái ra về. Hai, ba đám chướng giầy, mấy anh tuấn ngiệp kiết lỏi thỏi quá. Đã cho đến bốn bảo mà nó không nghe, thây tôi tức mình cắt cả giầy, đập đồ cả án thư với lục bình:

Chúng nó vừa chạy, vừa chửi rủa om sòm.

Về đến nhà, hết lễ chồ này lại lễ chồ nọ, mới rừ cả đầu gối mà chưa thôi. Đến lễ tờ hồng là nguy nhất.

Tỉnh mình đỡ cả thẹn, lại được cốc « cô », các « cậu » cứ nhỏ to bình phẩm, nào là chồng bé vợ nhón, chồng bằng tí mà vợ như coa vằm, chồng bé con như thế kia thì biết quái gì.

Sầu hồ quá, lại thêm lúc cụ đồ xuống toan chữ nho, mình cứ đứng ngáy như tượng gỗ, mà ngoài họ cứ khúc khích cười. Liếc nhìn thấy cô Sửu nấp sau cái cột, cứ vài lấy vài đề, miệng thì « lăm rằm », không biết có khẩu gì.

Nhập phòng

Cả ngày hôm nay mệt quá. Nhà gái ở đến tối mới về, còn nhà tôi hát nhà tơ mãi đến khuya. Mấy cô nhà tơ mồm miệng như cái tôm, cái tép, họ cứ đến soi đầu tôi, rồi cười với nhau, tức quá.

Chả bao giờ thức khuya như thế này nên buồn ngủ điu cả mắt. Sực nhớ đến tiền liền rờ hai cái ví với gói giấy ra xem, thấy được ba đồng bạc với ba trăm xu. Mừng quá, toan cắt đi, thì u tôi ở gần chạy lại rất lấy mang đi... tức, mà tôi không dám đòi.

Vào giường vừa chợp đi một lát thì u tôi đến lôi giầy vừa cười, vừa nói:

— Bây giờ có vợ rồi thì về buồng mà ngủ chứ!

Rồi u tôi ghé tai thì thăm bảo mấy câu, tôi đã hơi chắt giá. Định liều đề cả quần áo lẫn về buồng ngủ.

Đến cửa thấy run cả người, trông ngược đánh thòm thòm, lưng lự mãi không giãm vào. Phải bạo dạn lên chứ!

Này bạo, nhưng đầu gối vẫn còn rần, cố ăn cửa bước vào — thoạt thấy có vợ ngồi đầu giường, sợ quá không giãm nhìn, cứ tăng lờ như không biết. Mắt vẫn đề ý tìm con gà, u tôi đập phải vào tim con gà bẻ đầu ăn ngay, về sau vợ không bắt nạt.

Thế mà lúng lúng mãi mới đến chỗ đề gà sồi, xem ra thì ời thối, cái đầu gà đã biến đi đâu mất, chỉ còn tro cái eo ngàng ngi.

Chết thật! vợ như thế, nó lại còn ăn đập gà, thì nó bắt nạt mình đến chết, ngồi xuống ghế càng ngậm nghĩ càng lo, không biết làm thế nào.

Sao mãi mà không thấy có ấy đi ngủ cho. Hai mắt cứ du loai mà không giãm ngủ, cứ trống tay vào cằm nhìn con gà, không giãm ngoảnh cổ lại.

Sau nghe thấy tiếng nao g ượng cót két, rồi một lúc lâu thấy tiếng ngày khi-khị như lợa. Bấy giờ mới vờng tâm, lại gần giường. Có rương hai mắt nhìn xem vợ (t) hơn mình bao nhiêu, thì ra đề nó to gấp bốn, mà béo qua.

Liều dón đèn ngủ lung lèn quanh, kéo mãi mới được một mồm chân đáp, mà lại hơh như lúc này có ấy ngủ say, có sao cứ thấy động dậy rồi lại dằng háng lùn lùn, một cánh tay có đề chọt vát lên cổ tôi, nghe hơi không thờ được mà dấy mãi mới thoát.

Vội vàng chui vào một góc, cuộn tròn nằm im thin thít, không dám ho. Mơ màng tưởng sau này vợ tùm chòm nện cho vài thanh củi, y như lúc bác Đụng gái, u con Tẹo định bác Đụng giai vậy. Rồi sau ngủ thiếp đi mất.

VIỆT-SINH và PHẠM XUÂN CẢNH

CHỈ CÓ HIỆU ĐỨC THÀNH

là bán đủ các thứ đèn
N° 3 Rue des Médicaments Hanoi

NHÀ THÍ NGHIỆM BỆNH LẬU GIANG

Đã phát minh những thứ thuốc chữa về bệnh ấy

Hiệu thuốc Lê-Huy-Phách làm thuốc đã lâu năm, đặt phòng riêng để thí nghiệm bệnh Lậu và Giang mai. Hồi năm 1931 đã phát minh những thứ thuốc này để chữa về bệnh ấy. Lậu mới phải (état aïve) bất cứ mũ, máu buổi tức, chỉ dùng từ 4 đến 6 là khỏi hẳn, mỗi ve giá Op40

Lậu lâu năm état chronique thường sinh nước tiểu vàng đỏ, hay đục cũng là vẫn vậy lúc đi tiểu thấy nóng, từ chỉ mỗi mét, yếu đuối và còn sinh nhiều chứng khác chịu khác nữa. Như thế chỉ dùng 2 ve liệt trùng giá mỗi ve Op60 và 1 hộp to bở ngũ-tạng-trừ lậu 2p.c, hộp nhỏ 1p.c. là khỏi hẳn. Thứ thuốc này ai dùng không khỏi sẽ trả lại tiền. Còn bệnh giang mai thì bất cứ nặng đến đâu, uống thuốc của bản hiệu cũng chóng khỏi hơn là bệnh lậu. Ai ai đều biết. Muốn hỏi điều gì dính theo timbre opo5 giá lời ngay ở xa mua thuốc gửi thư về sẽ cách lịnh hóa giao ngân (C.P.) thư và mandat xin đề:

M. Lê-Huy-Phách 12 Route Sinh-từ Hanoi (Tonkin)

NÊN HÚT THUỐC THOM

ANG LÊ
hiệu

ROSETTE

0,13

ORIGINE COLONNE TABACS
Cité de ATOUR 71ombert

Tuyệt hết Bệnh Lậu. Giang

Các người sau khi khổ những bệnh tinh vi độc còn lại. Nước tiểu khi trong khi vàng. Tiểu vào cầu cầu trông thấy lặn vào đục. Như đầu hơi chỉ gầy gầy như nũi. quai đầu thường trớt dính, lách thành ra đôi tim. Hoặc sáng khi ngủ dậy. Trước khi tiểu tiện nặn thấy một chất trắng trắng như sữa đặc, ăn cũ. đặc hoặc làm việc gì quá độ bệnh lại phát, mà có người xương thên thường thấy đau mỗi như! đó là nọc lậu chưa đi tuyệt hẳn, đi độc còn lại nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết bệnh cần thì là dùng ngay thứ thuốc kiên tinh tuyệt lậu (thuốc triết nọc) giá 1p.50 một hộp. Nọc 2.3 hộp nặng 4.5 hộp là khỏi dứt. Vì thuốc ấy đã nhiều người dùng qua, nên đã biết thí nghiệm của thuốc kiên tinh.

Còn người đang loai bị phát hành, đi dài ít rớt, cương dương thấy đau, nổi hạch, ra máu ra mũi đó là thời kỳ bệnh đang phát. Như thế dùng ngay thứ thuốc chữa bệnh (Thuốc chữa đàng thời kỳ phát) giá Op.60 một hộp nọc 4.5 hộp nặng 6.7 hộp là khỏi ngay.

Mà người bệnh phát ra thì thấy hấp hối nổi hạch quai đầu lở loét mình mẩy. máu từ một mỗi xương đau thối. h thoái g (thối) bắp giật giật. Như thế dùng ngay 4.5 thuốc Giang giá Op.70 1 hộp là khỏi ngay

Những thuốc đã kể ra đây, đều không công phạt không hại sinh cơ thể. Nên đã nhiều người uống thử, và đã nhận được nhiều giấy cương của các cơ đười uống khỏi gửi về ơn ơn. Đàng này đàng kia cũng chỉ công khen các người, nên các người đã biết. Nhưng vì cạnh này là bệnh kín. Vậy xin nói đây.

Bình-thưng 89 Pavillons (phố Mã-Mây) Hanoi
giấy nôi 543

THUỐC LẬU THANH HÀ

Bệnh Lậu là một bệnh có vi-trùng (gonocoques de Nessey) khi mới mắc quy đầu sưng, ra chiều má đỏ thấy buồn tức. Từ ba tháng trở đi, nếu chữa không hết nọc bệnh thành tinh niên (état chronique). Tuy vậy, để chữa hơn lúc mới bị, nếu ra ít hoặc có khi không có, song những khi mệt nhẹ, thức khuya rọp rây, bệnh lại phục phát, trong nước tiểu thường có vẩn như sợi chỉ (filament), nhưng rất khó chữa, có người dùng dài đến mấy năm không khỏi. Nghi nào muốn khỏi một cách chắc chắn xin mời lại, hoặc viết thư về hiệu THANH-HÀ mới mắc đường số 6, kinh niên dùng số 7. chỉ trong vài tiếng đồng-hồ là bệnh đỡ ngay. Và lại chất thuốc hòa bình không bắt đi dài rất, không mệt nhọc như những thuốc có ban miên. Dùng thuốc đi làm như thường.

giá Op60 1 ống

Sau khi bệnh tinh đã khỏi hẳn ông muốn được bồi bổ cho chân thân tại như xưa (khởi vàng đầu đau lưng đi-tính mộng-tình v. v.) thì nên dùng RIÊN-TINH-TỬ-THẬN-HOÀN. Dân bà muốn được kinh-nguyệt đều hòa lợi đường sinh-dục, khởi khí hư, đau dạ con v. v. thì nên dùng ĐIỀU-KINH-CHUNG-TỬ-HOÀN. Hai môn thuốc này ai dùng qua cũng đều được kết quả rất ni-mãn. Giá một hộp 1p.50 ở xa viết thư về sẽ bưu số có thuốc gửi cách lịnh hóa giao-ngân

Có phòng riêng để thụt rửa rất vệ-sinh

Có nhận chữa khoán không khởi không lấy tiền

Thanh-Hà dược phòng

55, Route de Huế, HANOI

Một sự chẳng ngờ

Trông cô xem tay tay cho là một Khoa-học thường thức để tiêu khiển song vì tình tò-mò nên tháng hai vừa rồi tôi có đến chơi nhà ông (bản-đồ-từ số 19 phố Hàng Bông đêm xem Lược Cát hung, vận hạn tương lai ở rằng).

Ông nói đều đúng cả nhưng ông nói về vận một điều cần thiết rằng phải đi phòng, kéo đến tháng tám này thì vận tốt vợ chết con chết.

Tôi chẳng để ý đến lời đoán vì vợ tôi đang có thai mà khỏe mạnh; thế mà đến tháng tám ngày mồng chẵn tôi đi chết, đến mười hai vợ tôi chết một cách chẳng ngờ.

Lời rất đau đớn, song rất phục tác ông (bản-cổ-lũ là một nhà tướng số rất giỏi đời này. Vậy có vai hạn, nam thực giới thiệu ông với bà con).

Bùi ngọc-Khang
320 Route de Huế

Sắm đồ nữ-trang |
NÊN ĐẾN
HIỆU VẠN-TƯƠNG

Chính hiệu Bà Lục
số 293 k. Phố Chợ sắt Hải-phòng
Có bán theo cách lịnh hóa giao ngân.

Phúc Lợi

7.9.11 ROUTE DE HUE HANOI

MÙA RÉT ĐÁ TỐI

Pl. ôiêu sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyên, có một không hai

BỒ-PHẾ THÀNH DƯỢC

Từ đờm, trị ho, mất lao, hết xuyên, giúp ích cho người, công thật chẳng nhỏ, có dùng mới biết

Lọ con Op.40
Lọ lớn Op.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC PHÒNG

47 phố Hàng Đường Hanoi — Giấy nói số 805

Thế nào là Phòng tích

Bệnh phòng tích dần dần bà sức lực của chúng ta hay bị, từ 25 đến 50 mươi tuổi hay bị lắm. 1- Vì cơm rượu say với ham thích dục; 2- Ăn xong đi ngủ hay đi tắm ngay nên thụ bệnh, gọi là phòng tích. Khi làm bệnh thấy dây hơi, tức cổ, tức ngực, cơn không muốn ăn, ăn thì ợ, thường đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị làm nám, sắc mặt vàng, da bụng gầy. Mới uống 1, 2 lần lâu 4, 5 lần Phòng-Tích thần được Con Chim không công phát, đúng bệnh ắt thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Mỗi lọ chia hai bữa uống giá 40.

VU-ĐÌNH-TÂN

178 bis. Route Lach-Tray, Hai-phong
Ăn-từ kim-tiền năm 1926

THƯỢNG KHÁNH Y-QUÁN Grande pharmacie sino-Annamite

Những thuốc gia-truyền đã nổi tiếng trong 70 năm nay
Thuốc tây. — Dùng thuốc này mà tây, không phải kiêng cơm, uống vào không đau bụng, người không nhọc mệt, ai dùng qua rồi cũng chứng nhận như thế. **Giá bán nhất định 5 xu một liều, mua buôn tính giá riêng**
Thuốc đau mắt. — Thuốc này là một phương thuốc gia-truyền có đã ba đời nay, dù đau nặng nhẹ, hoặc màng-mống lâu năm, dùng thuốc này chỉ trong giây phút, tra vào mắt thấy quang ngay, người như trẻ con đều dùng được cả. **Giá bán nhất định một hào một lọ, mua buôn tính giá riêng.**
Thuốc hoa nguyệt chất. — rất thơm, bán cực rẻ. **Giá 2 hào một lọ.**
Thuốc ho. — Dà ho lâu, mới ho, ho gió, ho đờm ra như rã gà, ho ra huyết, ngày ho đêm ho, người hơi ngáy ngáy sốt nóng, người lớn hay trẻ con mắc phải xin đến ngay THƯỢNG - KHÁNH Y - QUÁN 172 phố Huế, Hanoi Thượng Khánh Y-quán 172 Route Huế. Hanoi

Thực vậy! Thực vậy! Không giám khỏe tái

Món thuốc trị chứng đau gia giầy của Quảng - Đức-Sinh được phòng chúng tôi, do y-sĩ quan Ngọc-Son nghiên cứu rất tinh vi, đã chữa giúp làm bệnh nhân, có chứng ấy thực rất thần hiệu.

Mới đây Mme Trương-đức-Hữu chủ nhà hát Phúc-Thắng và M. An-Phủ số 4 hàng Bồ Hanoi, cũng có chứng đau gia-giầy, có lấy thuốc của bản đường điều được khỏi cả.

Bản đường xem mạch, bốc thuốc, chuyên chữa các chứng ngoại cảm, nội thương và có đủ thuốc hoàn tâm sẵn sàng gói giấy hay đóng hộp để các bệnh nhân đi xa, tiện uống không lòi sắc.

Bản đường chủ nhân xin sẵn lòng ach dùm các bệnh nhân các phương : phòng các chứng bất kỳ.

Kính cáo

Quảng-Đức-Sinh
31, phố Hàng Bồ, Hanoi

Các nơi Đại-lý

HANOI: M. Hiền, 22 bis phố Huế; T-Đà-Vân-Huân 99 phố mới; Quảng-tiến-ký, 4 phố hàng Lọng; Nguyễn-ngọc-Linh, 25 phố hàng Bông — HÀ-ĐÔNG: Hiền Nam-Thọ, Chợ Bưởi; Báo-Châu Photo phố Bruxelles; Hàng-Phong ở Chợ Tia — NAM-ĐÌNH: Hiền Ích-sinh-Đường 19 phố khách; Hưng-Loang 9 Nam-Tinh — HẢI-DƯƠNG: Hiền Chi-Lan 11 Đông-Thị — BẮC-NINH: Vinh-sinh 162 Tiền-An — SONTÂY: Vạn-Thành 47 Hậu-Tĩnh — HAI-PHONG: Hiền Nam-Tân bán sách vở 48 phố Bonnal — VINH: Sinh Huy phố gare — HUẾ: Vinh-Tường 49 Gia Long — SAIGON: Hưng-Vượng 18 d'Espagne.

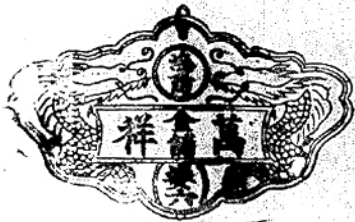
Các thanh trong ba kỳ có đại-lý bán,

BIJOUTERIE TONKINOISE

VAN TƯƠNG

(Chính hiệu BÀ-LỤC)

HAIPHONG — 293k, Phố chợ Sắt

Huyền hiệu chuyên làm, bán và chữa đồ vàng bạc thời trang Nam-Việt để qua 30 mươi năm nay; bạc giờ vàng cũng bóng tươi sáng.

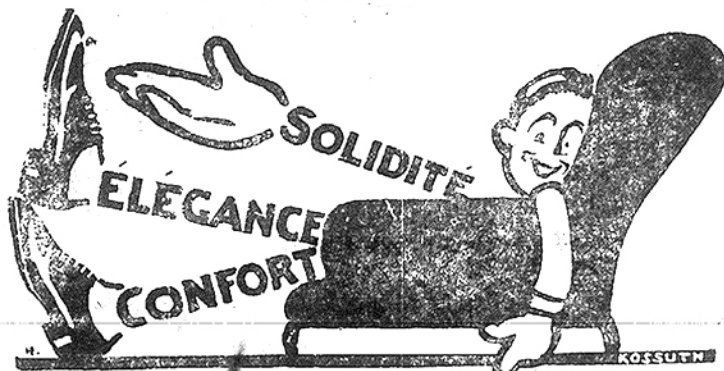
Lại có bán thêm các thứ chế tác hoa — Sấm Cao-lý, Huế-Kỳ, quế thanh, yến, ngọc-Nam.

Quý khách có lòng chiến cố sẽ không lo sai lầm gì.

Cho bán theo cách hình hóa giao ngân

VAN-TUÔNG

VẠN-TOÀN 95 Rue de la Soie Hanoi (Phố hàng dáo)

Mới có đủ các thứ giấy tẩy đóng sẵn kiểu tân thời gia rất tốt, giá từ 5p00 trở lên đủ các số chân từ 36 đến 42.

CÙNG CÁC NGÀI có bệnh nên biết

Ông Hứa-gia-Ngư là một danh y có tiếng khắp trong Nam ngoài Bắc ai cũng đều biết. Ông đứng chủ hiệu bào-chế Thiên-hòa-Đường ở số nhà 25 phố Hàng Gạo (gần chợ Đông-xuân) ông làm thuốc bảy tám năm nay, ông có tài xem mạch bốc thuốc, chắc bà con đã tường biết ông, bất luận lúc nào ai muốn bắt mạch xin đơn, ông vui lòng không quản tốn công, nhiều ít, hoặc không cũng được, không quản khó nhọc, còn các thứ bào chế đúng phép không hề giả dối, các thứ kinh nghiệm về khoa phụ nữ, và các thứ cao đơn hoàn tán thì rất hiện nghiệm. Nói tóm lại là trong bào chế của ông chứa đủ các chứng bệnh, vậy bà con nên biết, mà dùng trong khi có bệnh.

Người biết ơn ông giới thiệu

Hiệu Bào-chế Bào-Fình-An

35 — Phố Hàng ngang
Chân-Senk-Yu chủ nhân
Giấy nói số 550 HANOI

Là một hiệu Bào-chế do ông Chân-Senk-Yu có bằng cấp bên Tàu đứng chủ trương bán thuốc bào chế và các thứ cao đơn hoàn tán — Có đủ các thứ sâm thật tốt.

Tiền-sinh biện đã chữa cho nhiều các quan Tây Nam, có nhiều giấy chứng chỉ tốt.

Lúc nào quý-khách đến xem mạch tiên-

thanh cũng sẵn lòng tiếp không lấy tiền.

Imp. Moderne Hanoi

